

T.C.

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ADLİ BİLİMLER ANABİLİM DALI

**ÇORUM İLİNDE BASINA YANSIYAN CİNAYETLERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Ebru Hatice DEMİRELLİ

Çorum - 2022

**ÇORUM İLİNDE BASINA YANSIYAN CİNAYETLERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Ebru Hatice DEMİRELLİ

**Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Adli Bilimler Anabilim Dalı**

Yüksek Lisans Tezi

TEZ DANIŞMANI

Dr. Öğr. Üyesi Burak GÜMÜŞ

Çorum 2022

Ebru Hatice DEMİRELLİ tarafından hazırlanan “Çorum İlinde Basına Yansıyan Cinayetlerin Değerlendirilmesi” adlı tez çalışması 28/09/2022 tarihinde aşağıdaki jüri üyeleri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Adli Bilimler Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Emre DEMİR

.....

Dr. Öğr. Üyesi Burak GÜMÜŞ

.....

Prof. Dr. Erdal ÖZER

.....

Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulunun .../.../..... tarih ve sayılı kararı ile Ebru Hatice DEMİRELLİ'nin Adli Bilimler Anabilim Dalında Yüksek Lisans derecesi alması onanmıştır.

(İmza)

Prof. Dr. Muhammed Asif YOLDAŞ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını beyan ederim.

(İmza)

Ebru Hatice DEMİRELLİ

ÇORUM İLİNDE BASINA YANSIYAN CİNAYETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ebru Hatice DEMİRELLİ

ORCID: 0000-0002-4977-3229

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Yüksek Lisans Tezi

Eylül 2022

ÖZET

Dünya’da her 1 dakika da 1 kişi cinayet sonucu yaşamını kaybetmektedir. Dünya genelinde cinayete kurban giden mağdurların sayısı çatışmaların ve savaşların yaşandığı yerlerde yaşamını kaybedenlerin sayısından beş kat daha fazladır. Bu çalışmada Çorum ilinde meydana gelen cinayet vakalarını çeşitli tanımlayıcılar bakımından saptayarak, demografik verileri ortaya koymak ve ortaya çıkan sonuçların analizi ile riskli durumları araştırmak amaçlanmıştır.

Bu çalışmada yer alan veriler başta Çorum iline ait yerel gazeteler olmak üzere ülke genelinde yer alan diğer gazeteler ve Türkiye İstatistik Kurumu verileri kullanılarak oluşturulmuştur. Çalışmamızdaki veriler 19 Nisan 2018 ve 3 Temmuz 2022 tarihleri arasında yer alan cinayet haberleri incelenerek, analiz edildikten sonra tasnif edilmiştir.

Verilerinin değerlendirilmesinde, istatistiksel analizler SPSS (Versiyon 22.0, SPSS Inc., Chicago, IL, USA, Lisans: Hitit Üniversitesi) paket programı ile gerçekleştirilmiştir

Çorum ilinde mağdur sayısının Çorum ili nüfusuna oranı, küresel çapta mağdur sayısının Dünya nüfusuna oranına göre düşüktür. Cinayet mağdurlarının büyük bir çoğunluğu erkektir. Mağdurların en yoğunlukta olduğu yaş grubu aralığı 10 ile 29 yaş aralığı iken faillerin en yoğun olduğu yaş grubu 30 ile 44 yaş aralığıdır. Cinayet vakalarının çoğu ateşli silah kullanılarak işlenmiştir. Husumetli olunan biri tarafından işlenen cinayet en çok işlenen cinayet nedenidir. Mağdurlar en fazla arkadaş ya da tanıdıkları tarafından öldürülmüşlerdir

Elde ettiğimiz verilerimizin sonuçlarına göre Çorum ilinde cinayet prevalansının Dünya

ortalamasının altında olduğu, erkeklerin kadınlara göre daha fazla cinayet işlediği ve daha fazla cinayete maruz kaldığı görülmüştür. Cinayet verilerinin analiz edilmesi ile risk durumlarının tespit edilerek önleyici tedbirler alınabileceği ayrıca adli merciler ile iş birliği yapılarak daha geniş veri elde edilebileceği kanaatindeyiz.

Anahtar Kavramlar: Cinayet, İstatistiksel Analiz ve Uygulamalar, Adli Bilimler, Adli Tıp

Bilim Kodu: 12302, 201101, 1002

EVALUATION OF MURDERES REFLECTED IN THE PRESS IN ÇORUM

Ebru Hatice DEMİRELLİ

ORCID: 0000-0002-4977-3229

HİTİT UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL

Master of Science Thesis

September 2022

ABSTRACT

One person loses his life in each minute in the world. The number of the murdered is more than five times that of the people who died in the regions in which wars and battles occur worldwide. This study, it is aimed to present the demographic data and to search for the risky cases with the analysis of the results by stating the murder cases that happened in Çorum in terms of various descriptions.

The data in this study were created by using the local newspapers of Çorum, other newspapers throughout the country, and the data of the Turkish Statistical Institute. The data in our study have been classified after analysis by examining the murder news. The statistical analysis has been substantiated by the SPSS program for the examination of the data.

The rate of the victims in Çorum to the population of it is lower than the rate of the victims globally to the world. The big majority of murders are men. While the age range of the victims is about 10-29 ages, the age range of doers is about 30-44 ages. The most of murder cases were committed by using firearms. The murder committed by one hostile is the most encountered reason. The victims were killed mostly by their friends or someone that is familiar.

According to the results of our data, it has been seen that the prevalence of murder in Çorum province is below the world average, men commit more murders than women and are exposed to more murders. We believe that by analyzing murder data, risk situations can be determined, preventive measures can be taken, and more extensive data can be obtained by collaborating with judicial authorities.

Key Terms: Murder, Statistical Analysis and Applications, Forensic Science, Forensic Medicine

Science Code: 112302, 201101, 1002

TEŞEKKÜR

Tez çalıŐmamın hazırlanmasında her daim bana bilgileri ile ışık tutan ve her an yardımını benden esirgemeyen başta saygıdeğer danıŐman hocam Dr. Öğr. Üyesi Burak GÜMÜŞ'e, Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Adli Bilimler Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Faruk GÖKMEŐE'ye, çalışma sürecinde desteklerini ve emeklerini eksik etmeyen Doç. Dr. Emre DEMİR'e ve her daim desteklerini yanında hissettiğim canım annem Sultan DEMİRELLİ ve canım babam Gürsel DEMİRELLİ'ye teŐekkürü bir borç bilirim.

Ebru Hatice DEMİRELLİ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR	xiii
GİRİŞ	1

1. BÖLÜM SUÇ VE CİNAYET

1.1. Adli Bilimler	3
1.1.1 Kriminalistiğin görevleri	4
1.2. Cinayet	5
1.2.1 Bilinen ilk cinayet	6
1.2.2 Cinayet nedenleri	7
1.2.3 Cinayet dereceleri	9
1.3. Türk Ceza Hukuku Açısından Cinayet	10
1.3.1 Kasten adam öldürme suçu	11
1.4 Suç istatistiği	13
1.5. Cinayet İstatistikleri	18

2. BÖLÜM MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Veri Toplama Araçları	24
----------------------------------	----

2.2. İstatistiksel Analizler.....	25
-----------------------------------	----

3. BÖLÜM

ARAŞTIRMA SONUÇLARI VE TARTIŞMA

3.1. Araştırma Sonuçlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	26
3.2. Cinayet Vakaları Arasındaki İlişki Araştırmaları.....	33
3.3. Tartışma.....	42
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	50
KAYNAKLAR.....	52

TABLolar DİZİNİ

Tablo	Sayfa
Tablo 3. 1. Mağdurların sosyo-demografik özelliklerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler.....	26
Tablo 3.2. Cinayet vakalarının işlendiği gün ve saate ilişkin tanımlayıcı istatistikler	27
Tablo 3.3. Cinayetlerin gerçekleştiği Ay ve Mevsimlere ait tanımlayıcı istatistikler.....	27
Tablo 3.4. Cinayetlerin gerçekleştiği yöntem ve cinayet nedenlerine ait tanımlayıcı istatistikler	28
Tablo 3.5. İşlenen cinayetlerde fail ile mağdur arasında yakınlığa ait tanımlayıcı istatistikler	31
Tablo 3.6. Mağdurun cinsiyet ile fail ile mağdur arasındaki yakınlığın karşılaştırılması	33
Tablo 3.7. Mağdurun cinsiyeti ile ölüm yerinin karşılaştırılması.....	34
Tablo 3.8. Mağdurun cinsiyeti ile mağdurun yaşının karşılaştırılması.....	34
Tablo 3.9. Cinayet işleme yöntemi ile mağdurun cinsiyetinin karşılaştırılması.....	35
Tablo 3.10. Cinayet nedeni ile cinayet yönteminin karşılaştırılması	35
Tablo 3.11. Cinayet gerçekleştiği yer ile cinayet gerçekleştiği mevsimin karşılaştırılması	36
Tablo 3.12. Cinayet işlendiği saat ile olay yerinin karşılaştırılması.....	37
Tablo 3.13. Olay yeri ile cinayet işlendiği günün karşılaştırılması	37
Tablo 3.14. Vakaların gerçekleştiği ay ile olay yerinin karşılaştırılması	38
Tablo 3.15. Cinayet nedeni ile fail ile mağdur arasındaki yakınlığın karşılaştırılması	39
Tablo 3.16. Cinayet işlendiği olay yeri ile cinayet gerçekleştirildiği yöntemin karşılaştırılması	39
Tablo 3.17. Cinayet işlendiği yöntem ile ölüm yerinin karşılaştırılması	40
Tablo 3.18. İşlenen cinayetlerde failin yaşı ve mağdurun yaşının karşılaştırılması	41
Tablo 3.19. Çorum ilinde 2019 ve 2021 yılları arasında kamuoyuna yansıyan cinayetlerin Çorum nüfusuna oranının karşılaştırılması	42

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil	Sayfa
Şekil 3.1. Cinayetlerin gerçekleştiği olay yerlerine ait daire grafiği.....	29
Şekil 3.2. Mağdurların ölüm yerlerine ait daire grafiği.....	30
Şekil 3.3. Cinayet vakalarının gerçekleştiği mahallelere ait sütun grafiği	31
Şekil 3.4. İşlenen cinayetlerde failerin yaşlarına ait daire grafiği	32
Şekil 3.5. İşlenen cinayetlerde failerin hukuki durumuna ait daire grafiği.....	33

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

<<	Küçük eşittir
>>	Büyük eşittir
<	Küçüktür
>	Büyüktür
&	Ve
%	Yüzde

Kısaltmalar

TCK	Türk Ceza Kanunu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TDK	Türk Dil Kurumu
UNODC	Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi

GİRİŞ

Adli Tıp, tıp ile hukuku birleştiren; hukukta yer alan tıpla ilgili konuları tıp bilimleri içerisinde araştıran bir bilimdir. Adli tıp çok disiplinli bir alandır. Bu alanda yer alan bilimlere “Adli Bilimler” denilir (Koç & Biçer, 2009).

Cinayet, bir kişinin başka bir kişiyi hiçbir gerekçe veya geçerli bir mazeret olmaksızın hukuka aykırı olarak öldürülmesi eylemidir. Bir cinayet gönüllü bir eylem olabileceği gibi zarar verme niyeti olmaksızın kaza, ihmali bir eylem veya dikkatsiz bir eylemden kaynaklanabilir (Cornell Üniversitesi, 2009). Ceza Hukuku açısından değerlendirilecek olursak ise cinayeti, bir kişinin bir başka kişiyi mazur ya da haklı görülmeyen şekilde öldürmesi olarak tanımlayabiliriz (A. Açıkgöz, N.Açıkgöz, Oral, Hancı, 2004).

Bilinen ilk cinayet Kabilin kardeşi Habil’e karşı işlediği cinayettir. Adem ve Havva’nın iki oğlu olan Habil ve Kabil’den, Kabil en büyük çocuktur. Kabil çiftçilikle uğraşmaktayken, Habil ise çobanlık yapmaktadır. Kabil, Habil’e karşı duyduğu kıskançlıkla ona karşı nefret ve kin beslemiş ve sonuç olarak da kardeşini öldürerek insanlık tarihinde ilk olan cinayeti işlemiştir (Schwartz, Loebel-Fried & Ginsburg, 2004).

Kasten öldürme suçu halk arasında her ne kadar “Cinayet” olarak nitelendirilmekteyse de 5237 sayılı TCK’da “Cinayet” sözcüğüne yer verilmemiştir. “Adam Öldürme” ile “Cinayet” aslında farklı şeylerdir. Cinayet, kasten işlenirken adam öldürme kasıtsız yani taksirle de işlenebilir. Her cinayet bir adam öldürmeyken her adam öldürme ise bir cinayet değildir (Okur, 1972). 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ikinci kitabı Kişilere Karşı Suçlar başlıklı ikinci kısmın, birinci bölümünde yer alan Hayata Karşı Suçlar arasında yer almakta olan kasten öldürme suçu madde 81 de yer almaktadır. TCK madde 81’ de kasten öldürme suçunun basit hali düzenlenmiştir. Madde 82’de ise nitelikli halleri düzenlenmiştir (Tezcan, Erdem & Önok ,2021). Çoğu toplumda cinayet en ağır cezaları gerektiren ciddi bir suç olarak kabul edilmiştir ve cinayet suçundan ceza alan hükümlü en sert cezaları alır. Bu cezalar genel olarak müebbet hapis, uzun süreli hapis ya da ölüm cezasıdır (Tran, 2011).

Bir insanın başka bir insanın canına kast etmesine yol açan sebepler çok farklı şekilde olabilmektedir. Bazen doğrudan öldürme kastı ile hareket edilirken, bazen ise kastın aşılması şeklinde de olabilmektedir. (Erkek, t.y). Cinsiyet, öldürme suçuna dair en belirgin olan değişkenlerden biridir. Günümüzde geçmişte olduğu gibi günümüzde de öldürme suçlarının büyük bir çoğunluğu erkekler tarafından işlenmektedir. Fakat son yıllarda kadınlar tarafından gerçekleştirilen öldürme suçları yükseliş göstermektedir (Haynie ve Armstrong, 2006).

2015 yılında Türkiye’de bir günde ortalama olarak 4 kişi öldürülmüş ve işlenen cinayetlerin çoğunluğunun nedeni ise para ve namus olarak belirlenmiştir (Kızılkoyun, 2016)

Cinayet oranları tüm toplumlar ve ülkeler arasında farklılıklar göstermektedir. 20. yüzyıl boyunca batı ülkelerinde cinayet oranları azalmıştır. Bu dönem içerisinde batı ülkelerinde bir yılda yaklaşık olarak 100 bin kişi başına 1 ile 4 arasında cinayet işlenmiştir. Latin Amerika ve Karayipler ise Dünyada en yüksek cinayet oranına sahip bölgelerdir. Bu bölgelerde 2000 ve 2017 yılları arasında 2.500.000'dan fazla cinayet işlenmiştir (Wall Street Journal, 2018). Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisinin açıklamış olduğu rapora göre Dünya çapında cinayete kurban giden mağdurların sayısı çatışmaların ve savaşların yaşandığı yerlerde yaşamını kaybedenlerin sayısından beş kat daha fazladır, 2017 yılında Dünya çapında 464 bin kişi cinayet nedeniyle hayatını kaybederken, yine 2017 yılında çatışmalarda ve savaşlarda 89 binden fazla kişi yaşamını kaybetmiştir, 26 bin kişi ise terör eylemleri sonucu hayatını kaybetmiştir. Rapora göre cinayet sonucu öldürülen kişilerin savaşlarda ve silahlı çatışmalarda hayatını kaybeden insan sayısından beş kat daha fazla belirtilmiştir (Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, 2021). Dünya Sağlık Örgütü'nün 2002 de yapmış olduğu araştırmaya göre dünyada her 1 dakikada bir kişi öldürülmektedir (Holguin & Jaime ,2002). Sadece 2000 yılında dünyada tahmini olarak 520 bin kişi cinayete kurban gitmiştir. 2010 yılında dünyada 456 bin 300 kişi öldürülmüştür. Bu sayı 1990 yılında cinayete kurban gidenlerin sayısından yüzde 35 daha fazladır (Albrecht, & Sheehy 2013).

Bu çalışmada Çorum ilinde meydana gelen cinayet vakalarının mağdurun cinsiyeti, mağdurun yaşı, haftaiçi ve haftasonu şeklinde cinayet vakasının işlendiği gün, cinayet vakasının gerçekleştiği ay, cinayet vakası gerçekleştirilirken kullanılan yöntem, cinayetin nedeni, gece ve gündüz şeklinde cinayet vakasının gerçekleştiği saat, olay yeri, cinayet vakasının vuku bulduğu mevsim, ölüm yeri, cinayet vakasının gerçekleştiği mahalle, fail ile mağdur arasındaki yakınlık, failin yaşı, failin hukuki durumu açısından değerlendirmek, demografik verileri ortaya koymak ve ortaya çıkan sonuçların analizi ile riskli durumları araştırmak amaçlanmıştır.

Çalışmamız insanlığın en başından itibaren toplumlar için büyük sorun haline gelmiş olan cinayetlerin nedenlerine dikkat çekerek veriler ışığında toplumun bu sorununa çözüm üretmek adına katkıda bulunabilir. Çalışmamız cinayetleri önlemek ve insanlar için daha sağlıklı, güvenli ve huzurlu bir yaşam koşulları sağlamak adına önemlidir.

1. BÖLÜM

SUÇ VE CİNAYET

1.1. Adli Bilimler

Adli Tıp, tıp ile hukuku birleştiren; hukukta yer alan tıpla ilgili konuları tıp bilimleri içerisinde araştıran bir bilimdir. Adli tıp çok disiplinli bir alandır. Bu alanda yer alan bilimlere “Adli Bilimler” denilir. Adli bilimler öncelikle “adli toksikoloji” “adli patoloji”, “adli psikiyatri” ve “adli genetik” olmak üzere; birden çok mesleğin ve bilimin “adli” konularını veya disiplinlerini (adli diş hekimliği, adli arkeoloji, , tıp hukuku, adli mühendislik, adli hemşirelik, adli fizik, adli trafik, adli belge incelemeleri ,kriminalistik...) içerir (Koç & Biçer, 2009).

Adli bilimler kriminalistik olarak da bilinir. Kriminalistik, ceza koğuşurma organları ve ceza koğuşurma organlarının yardımcıları tarafından gerçekleştirilen suçtan korunma ile suçun aydınlatılması amacı ile yürütülen suçlulukla mücadele çalışmaları öğretisidir. Kriminalistiğin amacı; suçun aydınlatılması ve failin tespit edilmesi sureti ile adli hataları önlemek ayrıca insana insanca muamele edilmesini sağlamaktır . Kriminalistik kimya, fizik, matematik, biyoloji gibi pozitif bilimlerden yararlanır (Demirbaş, 2020). Kriminalistik ad olarak, "suç" sözcüğünün Fransızcası “la crime” sözcüğünden türetilmiştir Kriminalistik ve Kriminoloji amaç ve nitelik bakımından birbirinden ayrılır (Tuğ, Doğan & Hancı, 2002). Kriminalistik suçun aydınlatılmasıyla ilgilenirken, kriminoloji suçlu davranışın nedenleri ile ilgilenir (Demirbaş, 2020). Kriminoloji suçluluk bilimi ya da suç bilimi olarak tanımlanır. Kriminolojinin çalışma alanına ; suçun tanımlanma şekli, suç olarak tanımlanacak fiillerin hangi ve nasıl dinamiklere göre belirlendiği, suç tipleri, suç profili, suçlu davranışın nedenleri, suçlu davranışın önlenmesi, suçluların cezalandırılması ve suçluların ıslahı, toplumun suça karşı gösterdiği tepki, otoritenin suçluya karşı gösterdiği tepki, mağdurların durumu ve suçlunun psikolojisi gibi konular girer (Sözer & Balcıoğlu, 2016). Suç olaylarının araştırılması adına öğretilerin tamamının bir araya getirilmesine de kriminalistik denir (Demirbaş, 2020).

“Kriminalistiğin esasları 8 altın “W” ile özetlenir. “Kime zarar verildiği, zararın ne zaman yani hangi gün yapıldığı ve günün hangi saati yapıldığı, hareketin nerede yapıldığı, failin ne yaptığı ya da neyi yapmayı ihmal ettiği, failin nasıl ortaya çıktığı, yardımcısının olup olmadığı, failin kullandığı araç ve gereci, neden o suçu işlediği ve kimin suçu işlediği ”(Gertig ve Schaedlich, 1995).

Avusturyalı Hans Gross Kriminalistik biliminin babası sayılır. “Adli Tabipler, Polisler, Jandarmalar için Klavuz” adlı eserinde suçun aydınlatılmasında mikroskop altında delil incelemenin neden önemli olduğunu açıklamıştır. Kriminalistiğin işinin her kısmında

yalanlarla karşılaştığını ve çoğunluk kısmının yalanlarla mücadele olduğunu söyler. Adli bilimcinin görevi gerçeğe ulaşmak ve suçlunun açığını bulmaktır. Toz, parmak izi, kıymık, kıl gibi delillerin analizinin önemli olduğunu söylemiştir (McCrery, 2015).

Adli Bilimler, bilimsel bir yaklaşım haline 1880'li yılların başlarından itibaren gelmiştir ve kendi başına bir bilim dalına 21. yüzyılın başlarında dönüşmüştür. Oxford İngilizce Sözlüğü "forensic science" kelimesini "karma bir bilim" şeklinde tanımlamaktayken (Houck, 2007), başka bir tanımı ise, "bilimin hukuka uygulanması" şeklindedir (Pettler, 2014).

Adli bilimlerin öncülerinden biri olan Edmond Locard diğer bir adıyla "Fransız Sherlock Holmes" adli bilimlerin temel prensibini "Her temas iz bırakır" diyerek belirtmiştir. Bu ifade "Locard'ın Değişim İlkesi"dir. Locard'a göre suçluların en zekisi bile olay yerinde bir iz bırakır veya olay yerinden bir şey götürür (Demirbaş, 2020).

Adli bilimler bir taraftan suçlunun ortaya çıkarılması amacını güderken, diğer taraftan masum insanların hatalı bir şekilde cezalandırılmasını veya suçlanmasını engellemeye de yaramaktadır. Suç ve uyuşmazlık konuları, adli bilimler açısından bir "olay" olarak ele alınmaktadır. Adli bilimler ile gerçeğin ne olduğu araştırılır. Araştırılan bu gerçeği hukuki olarak yorumlamak ve değerlendirmek yargı faaliyetlerinin yani soruşturma ve kovuşturma mercilerinin görev ve yetkisi alanındadır (Tanrıvere, 2017).

Adli tıbbın tarihçesine bakacak olursak; Dünyada M.Ö. 3000 yıllarında Mısır'da baş yargıç Pharaoh Zoser'in özel doktoru olan İmhotep ilk adli tıp uzmanı olarak kabul edilir. Adli tıp ile ilgili ilk belgeler hukuk belgelerinin içinde yer alır. Babil'de ki Hammurabi Kanunları ve Bizans döneminde Justinian Kanunu'nda adli tıp ile ilgili birçok hüküm bulunur. Adli tıp asıl olarak 19. yüzyılda gelişmeye başlamıştır ve teknoloji ve bilim alanındaki gelişmeler ile ayrı bir bilim dalı haline gelmiştir (Gök, 1983). Türkiye'de ise Adli tıp gerçek anlamda, Osmanlı imparatorluğunun son dönemlerinde kurulan Mektebi Tıbbiye-i Şahane okulu ile başlamıştır. Okulda, Dr. Charles Ambroise Bernard, Adli Tıp derslerini ilk kez 1841'de "Tıbb-i Kanuni" ismi ile vermeye başlamıştır (Soysal & Eke, 1999). Fransız Alphonse Bertillon, günümüzde "robot resim" olarak adlandırılan kimlik tespiti sistemi üzerinde çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmasının esin kaynağı ise Quetelet' in "Antropometri ya da Farklı Melekelerin Ölçülmesi" adlı çalışmasıdır. Aynı insane melekeler gibi fiziki melekelerin de ölçülebileceği varsayımından çıkarak yaptığı çalışması sonucu 1888 yılında "Adli Kimlik Tespiti Kurumu" kurulmuştur (McCrery, 2015).

1.1.1. Kriminalistiğin Görevleri

Kriminalistik faili yakalamayı, fiili ortaya çıkarmayı ve ispat etmeyi, filli aydınlatmayı amaçlar. Aydınlatma için suç teknik ve suç taktik araçlarından yardım alır (Demirbaş,2020). Suç taktiği; suçların engellenmesinde ve suçun açıklanmasında psikolojik teknik ve ekonomik

amaca uygun metodlardır. Yani failin kişiliğinin belirlenmesi ya da suçun açıklanmasında amaca uygun öğretilerdir. Suç tekniği ise izlerin, delillerin doğal bilim metodları ve modern teknik yardımcı araçlar vasıtasıyla araştırılması ve değerlendirilmesidir. Suç davranışlarının engellenmesi ve aydınlatılması için yardımcı vasıtalar, aletler ve amaca uygun usul öğretisi suç tekniğidir (Geerds, 1980). Kriminalistik hem suçlunun ortaya çıkarılmasını hem de masum olanın hatalı bir şekilde suçlanmasının önüne geçmeyi de kendine görev edinmiştir (Danwitz, V. ve Stephan, 2016).

Kriminalistiğin öncelikli konuları ise suç işlenen yerin güvenliği, arama yapılırken dikkat edilmesi gereken ilkeler ve şüpheli failin kişiliğinin araştırılması ve ifadesinin alınmasıdır (Danwitz, 2004).

1.2. Cinayet

18. yüzyıl İngiliz hukukçusu William Blackstone (1765) İngiltere'nin Kanunları Üzerine Yorumları'nda cinayetin ortak hukuk tanımını ortaya koymuştur ve cinayeti sağduyu sahibi ve sağlam hafızası olan bir kişinin, kralın huzuru altında var olan herhangi bir makul yarattığı, kötü niyeti önceden var olmak şartıyla, açık veya zımni olarak, yasadışı bir şekilde öldürmesi olarak tanımlamaktadır. Blackstone'a göre, İngiliz ortak hukuku cinayeti halkın yanlışı olarak tanımlamaktadır. Ortak yasaya göre cinayet kendi içinde kötülük olan bir harekettir. Kanunlarda cinayeti bir suç olarak kabul etmek için özel herhangi bir ayrıntı veya tanım olması gerekmez. Cinayet kendi doğası gereği yanlış veya kötü bir eylemdir (Blackston, 2010). Cinayet insanlık tarihine kadar dayanan eski bir suçtur. İslam hukukunda cinayet; doğrudan kişilerin hayat hakkına ve vücut bütünlüğüne yönelik bir fiil olarak tanımlanmaktadır (Önemli-Gedik & Keçeci- Kurt, 2020). Örfi hukuka göre cinayetin unsurları öldürme, kanuna aykırı (yasadışı), suç veya ihmali yoluyla, insan, başka bir insan tarafından ve kötü niyetle şeklindedir (Dressler, 2001).

“Cinayet” sözcüğü, Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlükte “Adam Öldürme” olarak açıklanmaktadır (Türk Dil Kurumu (TDK), 2009). 19. yüzyıla kadar bilimsel açıdan ölüm ile ilgili olarak bir tanım yapılmamıştır. Fransız bilim adamı Emanuele Fodere ilk kez “somatik ölüm” (vücut ölümü) tanımını yapan bilim insanıdır. Somatik ölüm; solunum, dolaşım fonksiyonlarının ve merkezi sinir sisteminin kaybına verilen isimdir. Bu fonksiyonlardan herhangi birinin kaybından kısa bir süre sonra ise diğerlerinin de kaybını neden olacağı mutlaklıdır. Hukuken geçerli olan bir ölüm tanımıdır. Kişinin hukuki varlığı canlı olarak doğması şartı ile başlarken, sona ermesi ise somatik ölüm tanımı ile gerçekleşmektedir (Di Maio DJ ve Di Maio VJM, 1983).

Cinayet , bir kişinin başka bir kişiyi hiçbir gerekçe veya geçerli bir mazeret olmaksızın hukuka aykırı olarak öldürülmesi eylemidir. Bir cinayet gönüllü bir eylem olabileceği gibi zarar verme niyeti olmaksızın kaza, ihmali bir eylem veya dikkatsiz bir eylemden kaynaklanabilir

(Cinayet, 2009). Cinayet kelimesini herhangi bir insanın öldürülmesi olarak açıklayabiliriz. "Adam öldürmek" şeklinde tanımlanmakta olan cinayet kelimesini bir insanı bilerek, isteyerek yani kasten öldürmek olarak tanımlayabiliriz (Cinayet, 2009). Ceza Hukuku açısından değerlendirilecek olursak ise cinayeti, bir kimsenin bir başka kimseyi mazur ya da haklı görülmeyen şekilde öldürmesi olarak tanımlayabiliriz (A. Açıkgöz, N.Açıkgöz, Oral, Hancı, 2004). Öldürme fiili , suç olgusunun alt başlıklarından biridir. Yaşama hakkına yönelik ağır bir eylemdir. Öldürme fiilinin gerçekleşmesinin önünde hukuki, kültürel, ahlaki, ekonomik, psikolojik ve fiziksel engeller bulunduğundan dolayı, öldürme eyleminin gerçekleşmesi için kişilerin bu konulardaki engelleri aşması gerekir (Taştan & Yıldız, 2018). Yaşam hakkı, insanların en temel hakkı olduğundan insanların bütün haklardan yararlanabilmesi için ön şartını yaşam hakkı oluşturur. Bundan dolayı yaşam hakkına yönelmiş olan saldırılar aynı zamanda bireylerin diğer bütün haklarına da saldırı niteliği taşır. Bu nedenle yaşam hakkına yönelik saldırılar en ağır suç olarak kabul edilir (Kavsıracı, 2020). Çoğu toplumda cinayet en ağır cezaları gerektiren ciddi bir suç olarak kabul edilmiştir ve cinayet suçundan ceza alan hükümlü en sert cezaları alır. Bu cezalar genel olarak uzun süreli hapis, müebbet hapis ya da ölüm cezasıdır (Tran, 2011).

Birçok hukuk sisteminde bazı şartların gerçekleşmesi halinde gerçekleştirilen eylem cinayet suçu oluşturmaz. Kanunlar ülkeden ülkeye değişiklik gösterse de çoğu ülkede ortak olan bu eylemler; savaş anında düşman savaşçıların öldürülmesi, meşru müdafaa yani kendisine veya başkasına karşı yönelmiş var olan saldırıyı önlemek amacıyla cinayet işlenmesi, kasıt olmaksızın işlenen adam öldürme eylemi, kaza ve intihardır. Bazı ülkelerde ise ölüm cezası, ötenazi, bir kişinin malının çalınmasını önlemek amacıyla bir başkasını öldürmesi, ev sahibinin evine hukuka aykırı bir şekilde girmiş olan davetsiz misafiri öldürmesi, kurban veya tanıklar tarafından ağırlaştırılmış tecavüz veya cinsel saldırının önlenmesi amacıyla saldırganın öldürülmesi, bir kadının zina yaptığında öldürülmesi, polis memurunun mağdur tarafından ölümcül güçle tehdit edilmesi durumunda polisin mağduru öldürmesi cinayet olarak kabul edilmez (Murder, 2017). İspanyol ceza hukukuna göre cinayetin gerçekleşmesi için ihanet yani failin işlediği suçun cezasız kalmasını sağlamak ve risklerinden kaçınmak için araçlar kullanması, fiyat veya ödül yani mali kazanç, kısırlık yani kurbanın acısını kasıtlı olarak artırma ve 1 Temmuz 2015 tarihinden itibaren yürürlükte olan İspanyol Ceza Kanunu'nda yapılan son reformdan sonra eklenen başka bir suçun işlenmesini kolaylaştırma veya keşfedilmesini engelleme arzusu şartlarından herhangi birinin olması şartının gerçekleşmesi gerekmektedir (Ley Organica, 2015).

1.2.1. Bilinen ilk cinayet

Bilinen ilk cinayet Kabilin kardeşi Habil'e karşı işlediği cinayettir. Âdem ve Havva'nın iki oğlu olan Habil ve Kabilden, Kabil en büyük çocuktur. Kabil çiftçilikle uğraşmaktayken, Habil ise çobanlık yapmaktadır. Kabil, Habil'e karşı duyduğu kıskançlıkla ona karşı nefret ve kin

beslemiş ve sonuç olarak da kardeşini öldürerek insanlık tarihinde ilk olan cinayeti işlemiştir (Schwartz, Loebel-Fried & Ginsburg, 2004).

Kabil ile Habil'in hikâyesi Eski Ahit'in ilk çıkardığı kitabı olan Tekvin kitabının 4. Bab'ında yer almaktadır (Güzelyürek- Çelik, 2014). Havva ile' Âdem'in Kabil ve Habil isimlerinde iki erkek çocukları vardır. Kabil çiftçidir. Habil ise çobandır. Kabil, Tanrı'ya meyvelerinden hediye etmiştir. Habil ise yeni doğmuş hayvanlarından birini armağan olarak sunmuştur. Fakat Tanrı Habil'in hediyesini beğenmiştir fakat Kabil'inkini ise beğenmemiştir. Kabil buna çok sinirlenip kıskançlık göstererek sonucunda kardeşi Habil'i öldürmüştür. Bunun üzerine Tanrı ise Kabil'i sonsuza kadar başıboş gezmeye ve ektiği topraklardan hiçbir zaman verim almama ile cezalandırmıştır (Tekvin, 1941).

Kur'ân'da kardeş katilinin yaşandığı kıssalardan olan Kâbil ve Habil kıssası kardeş şiddetinin nedenlerin önlenmesi ve belirlenmesi adına bizlere bazı ipuçları vermektedir. Kıssayı incelediğimizde kardeşler arasında oluşan kıskançlığın gerçek nedeninin diğer kardeşten kaynaklanmadığı anlamaktayız. Kur'ân'ı Kerime göre asıl sorunun kaynağı bizzat şiddeti uygulayan taraf olan Kabildir. Kâbil ve Hâbil kıssasında belirtildiği üzere bu iki kardeş arasındaki sorunun asıl kaynağı Allah'a sunmuş oldukları kurbanlardır. Kâbil'in kurbanı kabul edilmemiştir. Hâbil'in kurbanı ise kabul edilmiştir. Bu durum üzerine kıskançlığa kapılan Kâbil, kardeşini ölümlle tehdit etmiştir ve sonunda da işlemeyi planladığı cinayeti ilk fırsatta gerçekleştirmiştir (Yıldız, 2020).

1.2.2. Cinayet nedenleri

Bir insanın başka bir insanın canına kastetmesine yol açan sebepler çok farklı şekilde olabilmektedir. Bazen doğrudan öldürme kastı ile hareket edilirken, bazen ise kastın aşılması şeklinde de olabilmektedir. Osmanlı döneminde Mardin ilinde vuku bulmuş bulunan cinayetleri incelediğimizde cinayetlerin çok farklı sebeplerle gerçekleştiği görülmektedir. Cinayet Osmanlı döneminde kırsal kesimler de daha yaygın olarak genelde; su meselesi, sınır ihlalleri, arazi anlaşmazlığı ve benzeri nedenler şeklinde görülmektedir. Kırsal kesim kentsel kesim ayrımı yapılmaksızın bakıldığında ise haneye tecavüz, nefis-i müdafaa, hırsızlık, kin ve öfke, namus ve kıskançlık daha etkili olmaktadır (Erkek, t.y).

İslam hukuk kuralları içerisinde ise yaptırım şeklinde uygulanan öldürmenin sebepleri ise;

- a) Dinden dönme
- b) Evlilerin zina yapması
- c) Haksız yere bir başkasını öldürme şeklindedir (Shıhab, 2020).

Öldürme fiilinin birden çok sebebi olabilir. Toplumda meydana gelen, sosyal, ekonomik ve siyasi ortamın yanında o toplumun psikolojik yapısı da cinayet işleme konusunda

etkili olabilir. Aynı zamanda, cinayet işlemek insanlarda cinayet işlemek konusunda bir eğilimin olmasıyla da açıklanabilir. Çocukluktan kaynaklanan yani geçmişten gelen izlerle birlikte, sosyal kişilik bozuklukları, suç işlemekten keyif almak, kamuya ait mallara zarar vermek, topluma zarar vermek, sürekli kavgacı bir yapıya sahip olmak gibi etmenlerin bir araya gelmesi ya da tek tek bağımsız etmenler olarak “Öldürme eğilimi” olarak açıklanan bu olgu, ortaya çıkabilmektedir. Öldürme eğilimine genel olarak gelecek kaygısı ve bundan kaynaklanan vurdumduymazlığın neden olduğunu savunabiliriz. Fakat , bu etmenleri tek başına cinayet işleme sebebi olarak saymamız doğru olmaz (Kaygısız & Sever, 2010).

Cinsiyet, öldürme suçuna dair en belirgin olan değişkenlerden biridir. Günümüzde geçmişte de var olduğu gibi öldürme suçlarının çoğunluğu erkekler tarafından işlenmektedir. Fakat son yıllarda kadınlar tarafından gerçekleştirilen öldürme suçları artış göstermektedir (Haynie and Armstrong, 2006). Saygılı ve Aliustaoğlu’ nun (2009) çalışmaları incelendiğinde kadınların işlemiş oldukları cinayet suçlarının %66,6’sının birinci dereceden bir yakına karşı gerçekleştirilmiş olduğu görülür. Kellerman ve Mercy (1992) Amerika Birleşik Devleti Federal Soruşturma Bürosu kayıtları ile yaptıkları araştırmada ise kadınların yüzde 60’ının eşleri, diğer aile üyesi veya yakın bir tanıdıklarını öldürdümüş olduğunu, erkeklerde ise bu nedenlerle öldürme suçunun oranının %20 olduğunu saptamışlardır (Gönen, 2015).

Adaletsiz bir yaşam tarzının olduğuna inanan, adalete ve adliyeye güvenmeyen kişilerin ve intikam duygusuyla davranışlarını kontrol edemeyen, yakalanmaktan ya da cezalardan korkmayan kişilerin de cinayet işlemeye meyilli olduğunu söylemek mümkündür. Bunlara ek olarak adalet sistemi içinde işlediği suçlardan ceza almayan kişilerin de suç işlemeyi adet edinip hatta meslek haline getirip cinayet işleyebileceğini söylemek mümkündür (Kaygısız & Sever, 2010).

Morrall and Peter (2007)’in araştırmasına göre, cinayet nedenleri 4 kategoride değerlendirilmektedir. Bunlar ;şehvet, aşk, nefret ve yağmadır. Şehvet duygusunda fail cinsel isteklerini elde etmek amacıyla rakiplerini öldürmeye çalışır. Aşk duygusunda fail hastalık derecesinde sevdiği birini öldürmektedir. Nefret nedeninde katil nefret edilen bir kişiyi veya grubun üyelerini öldürmeye çalışırken, yağma nedeninde katilin amacı maddi bir kazançtır. Fakat bu nedenlerin tek başına cinayeti açıklamada yetersiz kalacağını söylemektedir. Bir kişinin cinayet işleme olasılığını artıracak risk faktörlerinin ise; testesteron, çevresel kirleticiler, serotoninin azalması, glikozun parçalanmasındaki değişiklik, alkol tüketimi ve yetersiz beslenme şeklinde açıklamaktadır.

Narsistik, anti-sosyal ve histrionik kişilik bozuklukları ve psikopatoloji ile ilişkili olan bazı kişilik bozuklukları ile cinayet arasında ilişki bulunmaktadır. Bazı çalışmalara göre cinayet oranları ile yoksulluk arasında da ilişki bulunmaktadır. Brezilya’nın Sao Paulo eyaletinde 200 yılında yapılan bir araştırmaya göre eyaletin düşük gelirli bölgelerinde cinayet oranlarının daha yüksek olduğu, yüksek gelirli bölgelerinde ise cinayet oranının daha düşük olduğu saptanmıştır (Sao Paulo Brezilya’da cinayet oranları ile ekonomik göstergeler arasındaki

ilişki, 2000).

Amerika Birleşik Devleti'nde 15 ile 34 yaşları arasındaki Afrikalı erkekler için başlıca ölüm nedeni cinayettir. 1976 ile 2008 yılları arasında 329 bin 825 Afrikalı, Amerika Birleşik Devleti'nde cinayete kurban gitmiştir. Federal Araştırma Bürosu'nun 2006 yılında yapmış olduğu Ek Cinayet Raporuna göre , o yıl işlenen 14 bin 990 cinayet mağdurunun 7 bin 421 tanesi yani yaklaşık yarısı siyahlardır (Fisher ve Lab ,2010). 2007 yılında ihmal edilmeyen cinayetlerin kurbanlarından 3.587 tanesi beyazken, 3.221 tanesi siyahtır. 3.587 beyaz mağdurun 2918 tanesinin faili beyaz iken, 3.221 siyah mağdurun 2.905'i siyah fail tarafından öldürülmüştür. Beyaz failer 245 siyahı mağduru öldürürken, siyah failer 566 beyaz mağduru öldürmüştür (Pastore ve Maguire, 2010).

Cinayet oranları daima genel sosyal şiddetin düzeyini göstermez çünkü cinayet oranları şiddet içeren saldırıların ölümcüllüğünün azalmasına neden olan travma tedavisinin iyileştirilmesinden etkilenir (Thomas,Harris, Anthony, Fisher & Hirsch , 2002).

1.2.3 Cinayet dereceleri

Birçok yargı alanı cinayeti derecelere göre bölmektedir. En yaygın ayırım, birinci ve ikinci derece cinayet arasında olmaktadır. Kanada cinayet yasası ve Amerika Birleşik Devleti cinayet yasasında birinci ve ikinci derece cinayet şeklinde ayırım mevcuttur. Genel anlamda birinci derece cinayet ağırlaştırılmış cinayetken ikinci derece cinayet ise genel hukuk cinayetidir. Birinci derece cinayetin ağırlaştırıcı faktörleri yargı yetkisine göre değişiklik göstermektedir. Genel anlamda özel bir öldürme niyeti, öldürmenin önceden tasarlanması ve kasıtlılık içerirken bazılarında ise, zehirlenme boğma ve pusuda yatma gibi eylemlerle işlenen cinayetler de birinci derece cinayet sınıfına girmektedir (Brenner, 1953). Bazı eyaletler birinci ve ikinci derece cinayet ayırımının yanı sıra üçüncü derece cinayet ayırımı daha yapmaktadırlar. Minnesota ahlaksız kalp cinayetini üçüncü derece cinayet olarak tanımlamaktadır. Florida ise ağır suç cinayetini üçüncü derece cinayet olarak tanımlamaktadır (Minnesota İkinci Derece Cinayet, 2018).

Bazı yargı bölgeleri ise önceden tasarlanmış cinayetleri ayrı bir ayırım konusu yapmaktadır. Tasarlanmış cinayet; yakalanmaktan kaçınmak için ya da işleyeceği cinayetin başarı olasılığını arttırmak için, işleyeceği cinayetin zamanlamasını ve yöntemini belli bir plan çerçevesinde değerlendirdikten sonra başka bir insanın ölümüne neden olma suçudur. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki eyaletlerde bulunan yasalara göre önceden tasarlama tanımı farklılık göstermektedir. Bazı eyaletlerde cinayetten sadece birkaç saniye önce gerçekleşmiş olması bile önceden tasarlama olarak kabul edilebilmektedir ("Önceden Tasarlama", 2017).

1.3. Türk Ceza Hukuku Açısından Cinayet

Adam öldürme suçu toplumların suç olarak görerek çeşitli şekillerde cezalar uyguladıkları eylemlerin belki de en eskisini oluşturmaktadır. Adam öldürme suçunun cezalandırılmasındaki asıl amaç yaşam hakkının korunmasıdır Yasalar genellikle insan hayatını diğer insanların saldırılarına karşı korumak amacıyla adam öldürme fiilini suç olarak kabul etmişlerdir. Bu suçun işlenmesi halinde alınacak cezaların ağır olmasının nedeni ise toplumun tepkisini bu tür eylemlere karşı azaltmak , öç almanın ve toplumda oluşacak olan kaosu önüne geçmek olduğu söylenebilir (Keskin, 2009).

Bir cinayet gönüllü bir eylem ile yani kasten ya da zarar verme niyeti olmadan fakat ihmali , kaza ya da dikkatsiz bir eylemden kaynaklanabilir (Cinayet, 2009).

Ceza hukuku normları 2 ye ayrılır. Bunlardan ilki yasaklayıcı normlar iken, ikincisi emredici normlardır. Yasaklayıcı normlar yalnız icrai bir eylem ile ihlal edilebilecek olan ve belirlenmiş bir fiilin yapılmasının istenmediği normlardır. Yasaklanan hareketin yapılması ile bir hak ihlali gerçekleşmektedir. İkinci olan Emredici normlarda ise, belirlenmiş bir hareketin yapılması yasaklanmamaktadır. Belirli bir fiilin yapılması emredilmekte ve emredici kurala uyulmaması halinde yani yapılması emredilen hareketin yapılmaması sonucunda bir haksızlık meydana gelmekte ve bunun sonucunda kanunda tanımlanan suç, yani ihmali hareket gerçekleşmektedir (Hakeri & Hakan,2013). İhmali suçlar da kendi arasında iki gruba ayrılır. Birincisi gerçek yani saf ihmali suçlar iken ikincisi gerçek olmayan yani görünüşte ihmali suçlardır. Gerçek ihmali suçlar, suç tipinde bizzat ihmali hareketin gösterildiği suçlardır. Kanunda tarif edilen belli bir emredici normun kasten yani icrai hareketle yerine getirilmemesiyle tipiklik gerçekleşir. Gerçek ihmali suçlar , failin kanun tarafından yapılması istenilen hareketi yapmamasıyla oluşurlar. Sırf hareket suçlarıdır. Gerçek ihmali suçların özelliği icrai harekette bulunmanın hukuki yükümlülüğü o suçun kanuni tanımından doğrudan doğmaktadır. Örnek olarak TCK'da düzenlenen "yardım veya bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi suçu" verilebilir (Üzülmez & Koca, 2013). Gerçek olmayan veya görünüşte (ya da garantörsel) ihmali suçlar; kanunda yer alan neticenin meydana gelmesinin engellenmemesi yani neticenin önlenmesi hukuki yükümlülük altında bulunan fail tarafından beklenen ve bu şekilde işlenen suçlardır. Burada garantörlük söz konusudur. Garantörlük neticenin meydana gelmesinin engellenmesi yükümlülüğüdür. Kişinin yerine getirmekle yükümlü olduğu, yani garanti yükümlülüğü altında bulunduğu davranışı gerçekleştirmemesi sebebiyle oluşan neticeden sorumlu tutulmasıdır (Avcı & Yerdelen, 2015). TCK madde 83'te düzenlenmiş bulunan; "kasten öldürmenin ihmali davranışla işlenmesi" görünüşte ihmali suç yani gerçek olmayan ihmali suçlardandır (Üzülmez & Koca, 2013).

1.3.1 Kasten adam öldürme suçu

Kanunlarda, yapılması ya da yapılmaması gereken davranışlardan hangilerinin suç olarak yer aldığı belirtilir. Yani bir davranışın suç olarak nitelendirilebilmesi için kanunda belirtilen tanıma yani tipikliğe uygun olması gerekir. Kasten öldürme suçu her ne kadar halk arasında "Cinayet" olarak nitelendirilmekteyse de 5237 sayılı TCK'da "Cinayet" sözcüğüne yer verilmemiştir. "Adam Öldürme" ve "Cinayet" aslında birbirinden farklıdır. Cinayet, kasten işlenirken adam öldürme kasıtsız yani taksirle de işlenebilir. Her cinayet bir adam öldürmedir fakat her adam öldürme bir cinayet değildir (Okur, 1972).

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ikinci kitap; Kişilere Karşı Suçlar başlıklı ikinci kısmın, birinci bölümünde yer alan Hayata Karşı Suçlar arasında yer alan kasten öldürme suçu madde 81 de yer almaktadır. TCK madde 81' de kasten öldürme suçunun basit hali düzenlenmiştir. Madde 82'de ise nitelikli halleri düzenlenmiştir (Tezcan, Erdem & Önok ,2021). Kasten öldürme suçunun temel şekli (basit şekli) yani TCK'nun madde 81'de yer alan kasten öldürme suçu "Bir insanı kasten öldüren kişi, müebbet hapis cezası ile cezalandırılır" şeklinde düzenlenmiştir. Suçun nitelikli halleri ise 82 nci maddede; " Kasten öldürme suçunun; tasarlanarak, canavarca duygularla ya da eziyet ederek, yangın çıkartarak, su baskını çıkararak, tahrip ederek, batırma ya da bombalama veya nükleer, biyolojik veya kimyasal silah kullanarak, Üstsoy ya da altsoydan birine karşı ya da eşine veya kardeşine karşı, çocuğa veya beden ya da ruhi bakımdan kendisini savunamayacak güçte olan kişiye karşı, hamile olduğunu bildiği kadına karşı, bir kimsenin yerine getirdiği devlet görevi sebebiyle, Bir suç gizlemek amacıyla, suçun delillerini ortadan kaldırmak ya da suçun işlenmesini kolaylaştırmak veya yakalanmamak için, herhangi bir suçu işleyememekten sebep beslediği infialle, kan gütme amacıyla, töre amacıyla işlenmesi durumunda, fail ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır" (Ülgen, 2021).

TCK 81'de bir kimseyi kasten öldüren kişi ifadesi nedeniyle kasten öldürmenin sadece kasıtlı bir hareketle olacağı vurgulanmıştır (Tezcan, Erdem & Önok ,2021). TCK'nın 21. maddesinin birinci fıkrası ile otuzuncu maddede yer alan birinci ve dördüncü fıkraları ve kırkıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan hükümlere göre; TCK kastı, haksızlığa ait bir unsur olarak kabul etmektedir. TCK yirmibirinci maddenin birinci fıkrasında, suçun oluşması için kastın varlığının gerekliliği belirtilmekte ve TCK kastı suçun tipikliğinde var olan unsurların bilinerek ve istenilerek gerçekleştirilmesi olarak tanımlanmıştır (Ülgen, 2021).

O halde suçun tipikliğinde bulunan tüm unsurlar fail tarafından bilinmedikçe kasttan bahsedilemez (Üzülmez & Koca, 2019). Kasten öldürme suçunda kastın varlığının tespiti için Yargıtay, cinayet failinin, öldürme fiili öncesi, öldürme fiilini gerçekleştirirken ve sonrasında gerçekleştirmiş olduğu durumları ve hareketleri dikkate almaktadır. Mağdur ve fail arasında yer alan husumetin niteliği ve nedeni, failin suçu işlediği sırada kullandığı aletin mahiyeti, atış ya da darbe sayısı ve atış mesafesi, maktulün vücudunda meydana gelmiş olan yaraların yerleri ile ve nicelikler ve nitelikleri, failin hedef seçme şansının var olup olmadığı, olayın

nedeni ve akışı, failin işlemeyi kastettiği suçun gerçekleşmesinde iradesi dışında engelleyici bir sebebin var olup olmadığı kast değerlendirilmesinde dikkate alınan ölçütlerdir (Tezcan ve Erdem, 2002; Meran, 2004). Burada kast doğrudan ya da olası kast olabilir. Mahkeme önüne gelen somut olayda kastın varlığını ve bu kastın ölüm neticesine yönelmiş bir kast mı olduğunu belirleyecektir. Olası kast cinayet failinin yaptığı eylemin kanunda yer alan tipik neticeyi yani ölüm sonucunun gerçekleşeceğini öngörmesine rağmen, ölüm sonucunu kabullenerek eylemini gerçekleştirmesi halidir. Olası kastta cinayet faili kendisinin asıl istediği sonuca ulaşmak için, ölüm sonucunun oluşmasının gerçekleşeceğini mümkün görmesine rağmen, ölüm sonucunu göze alarak hareketini gerçekleştirir (Tezcan, Erdem & Önok, 2021).

Kasten öldürme suçunda korunan hukuksal yarar bir insanın en temel hakkı olan yaşama hakkıdır. Konusu ise yaşayan insan bedenidir. Devlet tarafından yaşama hakkı sadece bireysel bir değer olduğu için korunmaz aynı zamanda toplumsal bir değer olduğu için de korunmaktadır. Burada bahsedilen yaşam failin kendisinin yaşamı değildir. Bir başkasının yaşamı ve yaşam hakkıdır (Centel, Zafer & Çakmut, 2007). Yaşam hakkı Anayasamız da madde 17/1' de "Herkes yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir." şeklinde yer almaktadır (Ülgen, 2021).

Kasten öldürme suçunda fail herkes olabilir fakat bazı fail -mağdur ilişkilerinde kasten öldürme suçunun nitelikli hali oluşur ve daha ağır ceza ile cezalandırılır, mağdur ise failin kendisi dışında yaşıyor olmak şartıyla herkes olabilmektedir. Cenine karşı kasten öldürme suçu işlenemez. Cenine karşı işlenen suç çocuk düşürtme suçudur ve bu iki suç tipi korunan hukuksal yarar ve suçun konusu bakımından birbirinden ayrılmaktadır. Çocuk düşürtme suçunda konu doğmamış bir çocuktur. Kasten öldürme suçu ise doğmuş, yaşayan insan suçun konusunu oluşturmaktadır (Tezcan, Erdem & Önok, 2021). Aynı şekilde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de Vo Fransa kararında; doğmamış çocuğun sözleşmenin 2. maddesi ile doğrudan korunan kişi olarak kabul edilemeyeceğini ve doğmamış çocuğun hayat hakkının, zımnen annenin hakları ve menfaatleri ile sınırlı olduğunu belirtmiştir (Korff, 2006). Kürtaj karşıtları kürtajı bir cinayet sebebi olarak görmektedir ve bazı ülkelerde, cenin yani fetüs öldürülen bir tüzel kişi olarak kabul edilir (Stoltzfus ve Abby, 2019). Aynı zamanda hamile bir kadını öldürmek ise çifte cinayet olarak kabul edilmektedir (Yıldız, 2020).

Yaşamın ne zaman başlayıp ne zaman sona erdiği konusunda değişik görüşler bulunmaktadır. Yaşam doğumla birlikte başlar ve bu andan itibaren çocuk kasten öldürme suçunun mağduru olabilir. Doğumun başlama anı; normal doğumda doğum sancılarının başlaması ile sezeryan doğumda ise ana rahminin açılması olarak kabul edilmektedir. Tam doğuma gerek yoktur (Tezcan, Erdem & Önok, 2021). Ne zaman yaşamın sona ermiş sayılacağı konusunda ise öğretide tartışmalar vardır. Öğretideki egemen görüşe göre ölüm; beyin fonksiyonlarının geri dönülmez bir şekilde ortadan kalkması ile gerçekleşir. Bu durumda beyin ölümünün gerçekleşmesi ile yaşam sona ermiş olduğundan ve kasten öldürme suçunun konusu yaşa hakkı olduğundan artık kasten öldürme suçundan söz edilemez (Hafizoğulları &

Ketizmen,2008)

Kasten adam öldürme suçu "Serbest Hareketli Suç"tur. Yani bir kişinin yaşamına son vermeye yönelik herhangi bir hareket bu suçun oluşması için yeterlidir. Neticesi ise yapılan bu hareket sonucunda suçun yöneltildiği kişinin ölmesidir. Bu açıdan kasten öldürme suçu neticeli bir suçtur. Yani netice gerçekleştiğinde bu suç oluşur. Suçun tamamlanması ve sona ermesi aynı an olduğu için ayrıca ani bir suçtur ve tek hareketli zarar suçudur (Tezcan, Erdem & Önok, 2021).

Nedensellik Bağı ise failin gerçekleştirdiği eylem ile ölüm sonucu arasında neden-sonuç ilişkisini ifade etmektedir. Ölüm sonucu, failin kasıtlı olarak gerçekleştirdiği hareketinin sonucunda meydana gelmeli ve hareket ile ölüm neticesi arasında nedensel bağı olmalıdır. Fail, ölüm neticesinin gerçekleşmesi açısından zorunlu olan herhangi bir koşulu gerçekleştirmiş ise, şart teorisine göre nedensellik bağının olduğu kabul edilir. Yaşamın fail tarafından kısaltılmış olması suçun gerçekleşmesi bakımından yeterli olduğundan, söz örneğin ölmekte olan bir şahsa ölümünü çabuklaştıran ilaç şırınga etmek de bu suçun oluşmasını sağlar (Tezcan, Erdem ve Önok, 2008; Toroslu, 2008).

Kasten adam öldürme de, meşru müdafaa hali hakkın yerine getirilmesi, kanun hükmünü yerine getirme, yetkili merciinin emrini yerine getirme gibi hukuka uygunluk nedenleri geçerli olabilmektedir (Tezcan ve Erdem, 2002; Meran, 2004). Mağdurun yani ilgilinin rızası ise suçla korunan hukuki yararın sahibinin gerçekleştirilen bu ihlale rıza göstermesi halinde verilen rızanın gerçekleştirilen eylemi hukuka uygun şekle sokması halidir. Kişinin kendi yaşam hakkı üzerinde dahi mutlak tasarruf yetkisi bulunmadığından dolayı kasten öldürme suçu bakımından ilgilinin rızası bizim hukuk sistemimizde hukuka uygunluk nedeni değildir (Özbek, 2008). Bundan dolayı, iyileşmesi olası olmayan bir hastalığa olan bir kişinin, kendi isteği sonucu doktor tarafından yaşamına son verilmesi anlamına gelen ötenazi bizim hukuk sistemimizde hukuka uygun değildir (Centel, Zafer & Çakmut, 2007).

1.4. Suç istatistiği

Toplumlar, her dönemde kendilerine ait sosyo-kültürel yapılarına göre değer ve davranış kuralları geliştirmişlerdir. Her toplumda, bu kurallarla örtüşmeyen suç olarak nitelendirilen davranışlar meydana gelmektedir. Suç tüm toplumlarda her zaman meydana gelen sosyal bir sorundur. Suçun niceliği ve niteliği toplumların yapısına göre farklılık göstermektedir. Suç her dönemde her toplumda var olmuştur ve olmaya da devam edeceği muhakkaktır. Sosyal sorunların en önemlilerinden biri olan suç, sosyoloji bilimi ile de yakından bir ilişki içerisindedir (Ataseven, 2006).

Suç istatistiği; belirli bir bölge ve zaman için suçlular, mağdurlar, suçlar ve yargı sisteminin tepkileri sonucu bilgiler içeren sistematik ve düzenli bilgi toplama, bilgileri karşılaştırma

bilgileri düzenleme ve bir sayısal değerin az ya da çok kamuya yayılmasıdır. Resmi istatistikler ülke çapında ya da yerel idari bölgeler üzerine mahkemeler, polis cezanın infazı ve cezanın tecili gibi sosyal kontrol vasıtalarıyla ve çeşitli ceza muhakemesi aşamaları içinde oluşturulur (Schneider, 1993).

İstatistik belirli bir amaç için verileri toplama, verileri grafiklerle ve tablolar ile özetleme, sonuçlarını yorumlama, çeşitli konularda geleceğe yönelik tahmin yapma, çıkan sonuçların güven düzeylerini açıklama, özellikler arasında var olan ilişkiyi araştırma, veri örneklerinden elde edilen sonuçları genelleme, gözlem ve deney düzenleme ilkelerini de kapsayan bir bilim dalıdır. İstatistik belirli bir amaca yönelik verilerin toplanması, çözümlenmesi, sınıflandırılması ve veri sonuçlarının yorumlanması esasına dayanmaktadır (İstatistik, 2022). Modern devletlerin bütün bilinen olayların suç istatistikleri içinde yayınlanması ve sayılması çalışmaları ise kitle araştırmalarıdır. Kitle araştırması failin yaşı, mesleği, cinsiyeti, kişisel durumu ve geçmişi, suçların sayısı ve şeklini gösterir (Exner,1949).

Suçların hangi şartlarda ve ne sıklıkla var olduğunu tespit etmek, suçun yer ve düzey itibari ile dağılımını tespit etmek, suçlu sınıf çeşitlerini belirlemek, suçlu sınıfların özelliklerini belirlemek, suç ile mücadelede görevli mercilerin başarılarını belirlemek suç istatistiğinin görevleri arasındadır (Dönmezler, 1976). Suç istatistiğinin görevleri 4 tanedir. İlk olarak araştırma aracıdır. Coğrafi ve tarihi karşılaştırmayı yapmamızı sağlar. İkinci olarak mahkemeler, polis, ceza infazı ve tecil yardımı gibi resmi kontrol makamlarının çalışmalarını gösteren bir alandır. Üçüncü olarak suçluluğun neden olduğu masrafların ne düzeyde olduğu suç istatistiği ile ortaya konulur. Son olarak ise ceza kanunlarının var olan etkinliği tespit edilir ve yeni çıkarılacak olan ceza kanunları için temel teşkil eder (Schneider, 1993).

Suç istatistiklerinin doğru olarak tespit edilememesi önündeki en büyük engel karanlık alan adı ile de bilinen siyah sayılardır. Siyah sayılar gerçekte gerçekleşmiş olan suç sayısı ile kayıtlara geçmiş olan suç sayısı arasındaki gerilim anlamına gelir. Yani ceza kovuşturma organları tarafından bilinmediği için istatistiklerde bulunmayan suçlardır (Eisenberg, 2005).

Osmanlı devletinde Zabtiye Müşirliği tarafından Saraya sunulan yoklama defteri ilk suç istatistiğidir. Bu istatistiğe göre Kasım 1879 itibari ile 579 mahsup bulunmaktadır. Mahsupların 388 tanesi yani yüzde yetmiş ağır ceza mahkemesi mahkumlarıdır. Mahsupların yetmiş tanesi hırsızlık ve gasp suçu, yirmi üç tanesi kalpazanlık ve sahtecilik suçu, yirmi iki tanesi ırza tecavüz, on sekiz tanesi eşkıyalık ve yol kesme ve altısı ise yaralama ve darp suçu işlemiştir (Yıldız,2012).

Türkiye’de 1994 ve 2016 yılları arasında nüfus %26 oranında artarken aynı yıllar arasında suç oranlarında ise 4 katına varan artış olmuştur. 1994 yılında tutuklu ve hükümlü sayısı 38 bin 931 iken 2016 yılında ise 152 bin 335’e ulaşmıştır. İnsan öldürme, hırsızlık ve uyuşturucu suçlarında ki artış ise 6 katına kadar çıkarak en çok işlenen suçlar arasında birinci sırada yer almaktadır. 2016 yılı itibariyle cezaevlerinde hırsızlık suçundan bulunan hükümlü ve tutukluların sayısı 30 bin 922 ile birinci sıradayken, ikinci sırayı ise 26 bin 697 kişi ile

uyuşturucu ticareti suçundan tutuklu ve hükümlü bulunanlar oluşturmaktadır. (Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, 2014).

Ülkemizde de Dünya’da olduğu gibi en başta işsizlik olmak üzere, kişileri suç işlemeye iten birden çok neden bulunmaktadır. İnsanların suç işlemelerinin önüne geçmek için ilk olarak insanları suça iten sebeplerin belirlenmesi gerekmektedir. Adam öldürme, hırsızlık, uyuşturucu, kaçakçılık, zimmet, dolandırıcılık, icra, gasp ve bunun gibi suç çeşitlerinin, coğrafi yer, zaman ve sosyal boyut ölçütleri ile incelenmesi ile aynı zamanda toplumlarla ilgili bazı öngörüler yapılarak ,toplumsal sorunların çözülmesine katkıda bulunulabilir ve ortaya çıkacak olan bu bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda ise gelecekte yapılacak olan toplumsal planlamalarda bu bilgiler kaynak olarak kullanılabilir (Türk, 2011).

Zekâ ve suç arasında yapılan araştırmalar sonucunda doğrudan bir bağlantı bulunamamıştır. Bunun nedeni ise zekanın tek başına bir insanın davranışını belirleyemeyecek olmasıdır (Göppinger, 1980).

1 Ocak -31 Aralık 2014 tarihleri arasında ceza infaz kurumlarına giren hükümlülerden %17,5’i hırsızlık suçu işlerken, %14,5’i yaralama suçu, %8,2’si İcra İflas Kanunu’na muhalefet suçunu işlemiştir. Aynı tarihler arasında ceza infaz kurumundaki hükümlülerin işledikleri suçlara göre eğitim durumları değerlendirildiğinde hırsızlık suçu gerçekleştirenlerin %42,2’si ilköğretim mezunu iken %20,7’si ilkokul mezunu ve %15,7’si ise okuryazar olmasına rağmen bir okul bitirmeyen kişilerden oluşmaktadır. Yaralama suçu işleyenlerin kişilerin ise %31,4’ü ilköğretim mezunu iken %26,4’ü ilkokul mezunu ve %20,7’si ise lise ve dengi meslek okulu mezunu kişilerden oluşmaktadır. İcra İflas Kanunu’na muhalefet suçu işleyenlerin ise %28,1’i lise ve dengi meslek okulu mezunu iken, %27,5’i ilkokul mezunu, %22,7’si ise ilköğretim mezunu hükümlüler oluşmaktadır (Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2015).

2015 yılında cezaevlerinde bulunan 152 bin hükümlünün ve tutuklunun eğitim durumları değerlendirildiğinde bunların 63 bin 810’u ilkokul mezunu iken 27 bin 682’si de ortaokul ve dengi meslek okulu mezunu ve 22 bin 35 ise lise mezunlarıdır. En az suça karışan grupta ise yüksek lisans ve doktora mezunları yer almaktadır. Aynı yıl yüksek lisans mezunlarından cezaevlerinde bulunan kişilerin sayısı 15 iken doktora mezunlarında ise sayı 81dir (Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü,2016). 2016 yılında cezaevinde bulunan hükümlülerin eğitim durumları değerlendirildiğinde ise 72.278 hükümlü erkek ve ilkokul mezunu iken, bu sayıyı sırasıyla büyükten küçüğe doğru erkeklerde 35.289 kişi ortaokul, 26.686 kişi lise, 23.194 kişi ilköğretim mezunu, 7.974 kişi bir okul bitirmeyen ama okur yazar olan , 5.430 kişi okuma yazma bilmeyen , 4.917 kişi yüksekokul ya da fakülte mezunu ve 117 kişi ise yüksek lisans mezunudur. Kadınlarda ise sırasıyla 2.085 kişi ilkokul mezunu, 1132 kişi okuma yazma bilmeyen,976 kişi lise, 853 kişi ortaokul mezunu, 594 kişi ilköğretim

mezunu, 534 kişi okul bitirmeden okur yazar olan,292 kişi yüksekokul veya fakülte mezunu ve 5 kişi ise yüksek lisans mezunu şeklindedir (Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, 2016).

Cinsiyet ve suç arasında bağlantı vardır. Suç istatistiklerine göre bilinen suçluluğun çoğu erkekler tarafından işlenmektedir. Bu nedenle suçluluk alanındaki çalışmaların büyük kısmı erkek ergen örneklem grubu üzerinde yapılmaktadır (Canter, 2011). 1997 yılında Almanya'da yapılan araştırmada kadınların nüfus içerisindeki oranı yüzde elli üç iken, şüpheli kadın oranı ise yüzde 22,8'dir (Polizeilche Kriminalistik, 1997). Türkiye'de 2010 ve 2014 yılları arasında ceza infaz kurumlarında bulunan kişi sayısı incelendiğinde 2010 yılında 120 bin, 2011 yılında 128 bin , 2012 yılında 137 bin ve 2014 yılında 159 bin kişi bulunmaktadır. 31 Aralık 2014 tarihindeki veriler incelendiğinde ceza infaz kurumlarında kalan kişilerin %86'sını hükümlüler oluştururken %14'ünü ise tutuklular oluşturmaktadır. Aynı zamanda bu kişilerin %96,4'ü erkek, %3,6'sını ise kadınlar oluşturmaktadır. Türkiye'de 2010 yılında 100 bin kişi başına düşen ceza infaz kurumundaki kişi sayısı 163 iken, 2014 yılında kadar ise her yıl sürekli artarak 204'e ulaşmıştır. Ayrıca 12 yaş ve daha yukarı yaşta bulunan her 100 bin kişiden 253'ü ceza infaz kurumunda yer almaktadır (TÜİK, 2015). 2016 yılı Türkiye cezaevi istatistikleri incelendiğinde 2016 yılında cezaevinde kalan hükümlülerin 13.804 tanesi kadinken, 361.414 tanesi ise erkektir (Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü, 2016).

Suç işleme ile yoksulluk arasında bağlantı bulunmaktadır. Alt sınıf mensubu insanlar orta sınıfa göre daha çok suç işlerler. Ve genelde mal varlığına karşı suçlarda bu oran ciddi farklılıklar gösterir (Kürzinger, 1996).

Araştırmalara göre alkolik ile mükerrir faillik arasında ilişki bulunmaktadır. Mükerrir faillerin ailelerinde alkolikliğin sıklıkla olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Baer,1893). Grigsby'nin 351 hükümlü arasından yaptığı araştırmaya göre 11 ya da daha fazla cezası olan suçluların yüzde yetmiş beşi devamlı alkol alan kişilerdir. Önceden sabıkası olmayan kişilerin alkolik olma oranı ise yüzde 19'dur (Göppinger, 1980). Kronik alkolikler genelde kıskançlık üzerine cinayet, cinsel alanda teşhircilik, cinsel saldırı, kişilere ve eşyalara saldırı suçları işlemektedirler (Demirbaş,2020).

Suçun işlenme sıklığı ile yaş arasında bağlantı bulunmaktadır. Almanya'daki kayıtlı suç verileri karşılaştırıldığında 20 yaşına kadar kayıtlı suçluluk artarken, 20 yaş ve 29 yaş arası yavaş bir düşüş sağlanmakta, 39 yaşından sonar ise hızla sayılar düşüş göstermektedir. On sekiz ve yirmi yaşları arasında suçluluk yoğunlaşmaktadır. 1997 yılındaki Almanya istatistiklerine göre faillerin yüzde yetmiş bir civarı yetişkin iken, yüzde on üç civarı genç, yüzde on civarı erişkin ve yüzde altı civarı ise çocuktur (Polizeliche Kriminalistik, 1997). Araştırmalara göre en yoğun suç bölgesi aralığı 14-16 yaş arasındadır. Bu araştırmalara göre suç zirvesi Amerika Birleşik Devleti'nde on dört ile on dokuz yaş aralığında iken İskandinav ülkelerinde bu aralık on üç ve on beş ve İngiltere'de ise on dört ve on yedi yaş aralığıdır (Kaiser,1997). Türkiye'de ise 1997 ki hükümlülerin yaş gruplarına bakacak olursak on beş

yaşının altında erkek olanların sayısı doksan iken kadın olanların sayısı ise bir tanedir. On altı ve on sekiz yaş aralığında dokuz yüz yetmiş dört erkek hükümlü bulunurken seksen yedi kadın hükümlü bulunmaktadır. On dokuz ile yirmi bir yaş aralığında erkek hükümlülerin sayısı üç bin civarındayken kadınların sayısı ise seksen yedidir. Yirmi iki ve yirmi dokuz yaş aralığında on sekiz bin civarı erkek hükümlü ve beş yüz civarı kadın hükümlü vardır. Otuz ile otuz dokuz arası yaş grubuna bakıldığında erkeklerin sayısı 21 bin civarında iken kadınların sayısı beş yüz civarındadır. Kırk ile kırk dokuz yaş aralığında ise kadınların sayısı üç yüz civarında erkeklerin sayısı ise 12 bin civarındadır. Elli ile elli dokuz yaş aralığında kadınlar yüz otuz dört kişi iken, erkekler ise dört bin civarındadır. Altmış ile altmış dört yaş arası grupta kadınlar yirmi iki kişi erkekler ise dokuz yüz civarında ve son olarak altmış beş yaş ve üstü hükümlü grubuna bakıldığında kadın hükümlülerin sayısı oyuz altı iken erkek hükümlülerin sayısı ise yedi yüz civarındadır (Adalet istatistikleri,1997). 2014 yılı itibari ile ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların yaş gruplarına göre dağılımı değerlendirildiğinde 12-17 yaş grubunda 1794 çocuk cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü sıfatıyla bulunurken 18-20 yaş gençlerde ise bu sayı 7018 tir .Geçmiş yıllara göre hükümlü ve tutuklu olarak cezaevlerinde bulunan genç ve çocukların oranı %40 artış göstermiştir.

Genç ve çocukların cezaevinde bulunma nedenlerini ise en çok uyuşturucu suçu oluştururken ardından sırası ile hırsızlık suçu, gasp suçu ve cinayet suçu gelmektedir (Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü,2016). 2016 yılı cezaevi istatistikleri incelendiğinde ise 21 ile 39 yaş aralığındaki erkek hükümlü sayısı 114.917 iken bunu sırasıyla 40 ve 64 yaş aralığı grubu 51.771, 18 ile 20 yaş aralığı 8.959, 65 ve 79 yaş grubu aralığı 2.503, 12 ve 17 yaş aralığı 2.416, 80 yaş ve üstü 127 kişi olarak takip etmektedir. Kadınlarda ise 4.011 kişi 21 ile 39 yaş aralığında, 2.421 kişi 40 ve 64 yaş aralığında, 295 kişi 18 ile 20 yaş aralığında, 94 kişi 65 ve 79 yaş aralığında 75 kişi 12 ile 17 yaş aralığında, 5 kişi ise 80 yaş ve üstündedir (Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, 2016).

Türkiye’de 2019 yılında suça sürüklenen çocuk sayısı 131 bin civarındadır. Bu sayı toplam suç sayısının %5,7 sine tekabül etmektedir (TÜİK, 2019).

Türkiye’de 1994 ve 1997 yılları arasında polisin olayları aydınlatma oranında sürekli bir düşüş yaşanırken, 1997 yılından 1998 yılına geçildiğinde aydınlatılma oranı yüzde üç oranında bir artış göstermiştir. Bu artışın sebebi ise merkez ve ilçelerde kurulan olay yeri inceleme ekipleri, hizmet içi eğitimler ve parmak izi laboratuvarlarıdır (Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığı,1999). 1997 yılına ait Almanya ve Türkiye polis istatistikleri karşılaştırıldığında 1997 yılında Almanya’da altı milyon civarında suç kaydedilirken, Türkiye’de ise üç yüz bin civarında suç kaydedilmiştir. (Polizeliche Kriminalistik,1997; Asayiş olayları, T.Y). Alman polis istatistikleri ve Türkiye polis istatistiklerindeki bu fark bize karanlık alan büyüklüğünü ve istatistiklerin sağlıksız olduğunu gösteren bir veridir (Demirbaş, 2020). 2019 yılında Almanya’da beş milyon civarında kayıtlı suç bulunmaktadır. Önceki yıla göre suç sayısı düşüş gösterirken nüfus ise artış göstermiştir. Suçun aydınlanma oranı az da olsa bir düşüş göstermiştir. Yaklaşık olarak olayların yarısı

faili meçhul kalırken yarısı ise aydınlatılmıştır. Şüphelilerin sayısı bir önceki yıla göre azalmıştır ve şüphelilerin yüzde yetmiş beşi erkek iken yüzde yirmi beşi ise kadındır (Number of homicide cases recorded in Germany from 2000 to 2020, 2022). 2019 yılında Türkiyede işlenen suçlarda faili meçhul kalan suçların oranı %45,6 iken faili bilinen olayların oranı ise %54,4' tür (Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, 2016).

1.5. Cinayet İstatistikleri

Osmanlı devletinde 1879 yılında bulunan 562 mahsuptan 205'i adam öldürme suçundan mahkûm olmuştur Katil hükümlülerin 201 tanesi erkek iken, 6 tanesi ise kadındır (Yıldız, 2012).

Türkiye'de 2006 yılı toplam ölüm sayısı İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre 342.722'dir. 2003-2006 yılları arasında toplam ölüm sayısı 1.374.104 dir. Aynı yıllardarda doğum sayısı 4.452.189'dur. İstanbul'da, bir yılda yaklaşık olarak 4000'in üzerine adli otopsi yapılmaktadır. Fakat , Türkiye'de adli nitelikteki ölümlerin çoğunda otopsiye başvurulmamaktadır. Türkiye'de gerçekleşen ölümlerin en azından 60-80 bin kadarının adli nitelikte olduğu tahmin edilmekte ve , bunların büyük bir çoğunluğunun otopsi yapılması gereken vakalar olduğu bilinmektedir (Koç & Can, 2009).

1 Ocak -31 Aralık 2014 tarihleri arasında Türkiye'de ceza infaz kurumlarına giren hükümlülerden %5,2'si adam öldürme suçunu işlemiştir. Öldürme suçu işleyenlerin ise %27,7'si ilköğretim mezunu iken %22,2'si lise ve dengi meslek okulu mezunu, %21,8'i ilkokul mezunlarından oluşmaktadır (TÜİK, 2015).

2015 yılında Türkiye'de bir günde ortalama olarak 4 kişi öldürüldü. İşlenen cinayetlerin çoğunluğunun nedeni ise para ve namus olarak belirlendi. 2015 yılında cinayet nedenlerinden Para ; gasp, alacak-verecek ve anlaşmazlık ilk sırayı alırken, Namus; eş, kız kardeş ve kız arkadaşta tecavüz, taciz aldatma, terk etme gibi nedenler ise ikinci sırayı aldı. Para ve namus cinayetlerini sırasıyla aile içi şiddet, husumet yani düşmanlık , kıskançlık, cinsel taciz, cinsel saldırı veya cinsel istismar, anlık gelişen olaylar (öfke patlaması), trafik tartışmaları, kumar ve alkol kullanımına bağlı kavgalar, arazi anlaşmazlığı ve miras kavgası izledi. 2015 yılında Türkiye'de töre cinayeti ve seri cinayet hiç işlenmedi. Organize suç örgütleriyle veya mafya ile bağlantılı planlı cinayetlerin oranı ise %2'de kaldı (Kızılkoyun, 2016).

Türkiye nüfusunun %86'sının yaşadığı polisin kontrol ettiği, bölgelerde, 2014 yılında resmi rakamlarla saptanan 1.433 kişi öldürülürken, 2015 yılında ise 1.542 kişi cinayete kurban gitti. 2014 ve 2015 yılları arasında işlenen cinayetlerde yüzde 2'den fazla bir artış yaşandı. Kontrolsüz göç alan, nüfusu yoğun olan bölgelerde cinayetlerin bir önceki yıla göre arttığı gözlemlenirken , nispeten daha küçük olan il ve ilçelerde ve daha az az göç alan bölgelerde ise

cinayet oranlarının azaldığı belirlendi (Umut Vakfı, 2016).

Türkiye’de 2014 ve 2015 yıllarındaki cinayet nedenleri verileri karşılaştırıldığında en fazla artış gösteren cinayet nedeninin aile içi şiddete bağlı işlenen kadın cinayetleri olduğu görülmektedir. 2014 yılında 369 kadın cinayete kurban gitmiştir. Bunlardan 267 tanesinin nedeni aile içi şiddettir. Kadınlara karşı işlenen cinayetlerin çoğu birinci derecede akrabaları tarafından gerçekleştirilmiştir. Birinci derece akrabalarındaki sırayı ise sırası ile kocası, babası, oğlu ve kardeşi takip etmiştir. Birinci derece akrabaları dışında kadın cinayetlerinin faillerini ikinci sıra ile erkek arkadaşı, nişanlısı veya ayrıldığı erkek arkadaşı takip etmiştir. Öldürülen kadınların yüzde 27 si ise koruma altında olan kadınlardır (Kızılkoyun, 2016).

2000 ve 2005 yılları arasında Türkiye’de 1091 tane töre ve namus cinayeti işlenmiştir. İşlenen töre ve namus cinayetlerinin nedenleri ise tecavüz, cinsel taciz, aile içi uyuşmazlık, namus saiki, kız alıp verme ve kan davasıdır. Verilere göre töre cinayetlerinin bölgelere göre dağılımına bakıldığında en çoktan en aza doğru 212 tanesi Marmara bölgesinde işlenirken, 209 tanesi Ege bölgesinde, 192 tanesi İç Anadolu bölgesinde, 155 tanesi Güney Doğu Anadolu, 141 tanesi Akdeniz bölgesinde, 95 tanesi Doğu Anadolu bölgesinde ve 87 tanesi Karadeniz bölgesinde işlenmiştir. Cinayet şüphelilerin doğum yerlerinin karşılaştırılması ise en fazla yüzde 24 oranında Güney Doğu Anadolu bölgesi gelirken bunu çoktan aza doğru sırasıyla Doğu Anadolu, İç Anadolu, Akdeniz, Karadeniz ve Ege bölgesi takip etmektedir. İl olarak değerlendirildiğinde en çok töre cinayeti bu yıllar arasında yüzde 10'luk oranla Ankara’da işlenirken ardından yüzde 9 oranla İstanbul ve İzmir gelmektedir (İçli, 2013).

Türkiye’de 2016 yılında 152 bin 335 kişi cezaevinde bulunmaktadır. Bunlardan adam öldürme suçundan cezaevinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin sayısı ise 26 bin 578 kişidir (Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü, 2014).

1994 yılında Almanya’daki polis istatistiklerine göre 5-6 yaş grubundaki suç işleyen çocukların sayısı 1545’tir ve bunların sadece 2 tanesi insan öldürme suçu işlemiştir. Yapılan araştırmalara göre Kasten Adam Öldürme suçunu genellikle 20-25 yaş aralığındaki failer işlemektedir. Otuz yaşından itibaren ise bu oran düşüş göstermektedir (Demirbaş,2020).

Türkiye’de 2015 yılında 2.175 silahlı olayda, 282 kişi yaralanırken 1.951 kişi ise öldürülmüştür. Gerçekleşen ölümlerin %71’ine ateşli silahlar neden olurken, %29’una ise kesici delici aletler neden olmuştur (Umut Vakfı, 2016). 2015 yılında cinayet aleti olarak en fazla ateşli silahlar kullanılmıştır. İşlenen cinayetlerin %67’sinde, pompalı tüfek, tabanca ve benzeri ateşli silahlar kullanılırken ardından kesici ve delici aletler gelmektedir. Üçüncü sırayı ise asma, boğma ve sert cisimle darp etme takip etmektedir (Kızılkoyun, 2016). Ateşli silahlar her zaman insanoğlunun ilgisini çekmiştir. Günümüzde de avcılığın yanı sıra savunma ve saldırı amaçlı ateşli silahların çeşitli türleri kullanılmaktadır (Yücel, 1997). Ateşli silahların elde edilmesi kolaylaştıkça ateşli silahlarla meydana gelmiş bulunan ölüm ve yaralanma olguları da daha sık görülmeye başlanmıştır (Çoltu & Durak, 1992). Ateşli silahların etkisini artırmak amacıyla ateşli silahlar, namlu boy ve çapı, ateşleme sistemi farklı olan değişik

türlerlerde üretilmektedir. Ateşli silahların sınıflandırılması genellikle namlu boylarına göre yapılmaktadır. Kısa Namlulu Tabancalar (Silahlar), namlu uzunluğu 5 ila 15 cm arasında olan setli -yivli tabancalardır. Makineli tabancalar, toplu tabancalar, otomatik tabancalar kısa namlulu tabancaların türleridir. Uzun namlulu silahlara, omuzdan ateşlenen veya tüfek denir. Savaş silahları, av tüfekleri uzun namlulu silahların türlerindedir. (Yücel, 1997). Ateşli silahların suç işlenmesinde kullanılması oranı gün geçtikçe artmaktadır. Son yıllara baktığımızda ruhsatsız silah kullanım oranı yüzde 87 civarındadır. İstanbul Adli Tıp Kurumunca incelemeye alınan ateşli silahlarla işlenmiş suçların yüzde 66'sında silahın ruhsatsız olduğu tespit edilmiştir. Ateşli Silahlar kesici ve delici aletlerin 5 katı daha fazla ölüme neden olmaktadır (Yücel, 2005). 2019 yılında Türkiye'de kamuoyuna yansımış olan 3 bin 623 silahlı vakanın 2 bin 867 tanesinde ateşli silah kullanıldığı tespit edilmiştir. 756 tanesinde ise kesici ve delici aletler kullanılmıştır (Umut Vakfı, 2020). Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yapılan araştırmaya 2003 yılında işlenen 2074 cinayet suçunun %33 silahla işlenirken, %67 ise silah dışında bir alet ile işlenmiştir (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2003). 1992 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde ise silahla adam öldürme suçunun oranı %68 iken, silah dışında bir alet ile adam öldürme suçunun oranı %32'dir (Federal Bureau of Investigation, 1992).

Cinayetin en fazla işlendiği on il ve cinayet sayıları ise İstanbul da 2015 yılında 225 kişi öldürülürken azalan sıra ile Adana'da 118, İzmir'de 111, Samsun'da 106, Bursa'da 96, Antalya'da 96, Kocaeli'nde 89, Gaziantep'te 87, Konya'da 67, Ankara'da 66 kişi cinayete kurban gitmiştir. En az cinayet işlenen iller ise azdan çoğa doğru sıralandığında ilk olarak Bayburt gelir. 2015 yılında Bayburt'ta hiç cinayet işlenmemiştir. Diğer en az cinayet işlenmiş olan şehirler ise sırasıyla Karabük ve Çankırı'da 2015 yılında birer tane cinayet işlenirken , Kilis , Tunceli ve Gümüşhane' de 2, Ardahan ve Erzincan'da ise 3 er adet cinayet işlenmiştir. (Umut Vakfı, 2016).

2015 yılında işlenen cinayetlerin %94'ü aydınlatılmıştır. %6'sı ise faili meçhul kalmıştır. Aynı zamanda, sigara izmariti, lastik veya ayakkabı izi, kan lekesi, saç teli ve toprak incelemesi ile birçok cinayet çözülmüştür (Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü, 2016). Amerika Birleşik Devleti'nde çözülen cinayetlerin oranı 1960 yılında yüzde 90 iken son yıllarda adli tıpta yaşanan büyük gelişmelere rağmen, 2007 yılında yüzde 61'e düşmüştür (Beale ve Lewis, 2009).

2016 yılı itibari ile Türkiye'de adam öldürme suçundan cezaevinde bulunan hükümlülerin sayısı 28 bin 996 kişidir. Bunların 28 bin 745 tanesi yetişkin iken 251 tanesi ise çocuktur (Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, 2016).

2019 yılında Türkiye'de kasten adam öldürme suçun sebebiyle görülen davaların 7 bin civarı beraatle sonuçlanırken, 27 bin civarı ise mahkumiyetle sonuçlanmıştır. 2019 yılında Türk Ceza Kanunu uyarınca açılan davalar içerisindeki kasten adam öldürme davalarının oranı

%0,7 iken Türk Ceza Kanunu uyarınca karara bağlanan suçlardaki oranı ise %0,9'dur (Adalet İstatistikleri, 2019).

Cinayet diğer suçlar arasında ihbar edilmeme oranı en yüksek suç türüdür ve bu yüzden cinayet oranları genel suç oranlarının habercisi olarak görülür (San Francisco Eyalet Üniversitesi, 2002). Amerika Birleşik Devletleri'nde 1960-1996 yıllarında 666.160 kişi cinayete kurban gitti. (Yirminci Yüzyıl Atlası, 2010). Amerika Birleşik Devletleri'nde 1968 ve 1993 yılları arasında cinayet vakası yüzde altmış artmıştır. Aynı yıllarda Almanya'da ise bu oran yüzde 33 artmıştır. Japonya'da ise 1957 yılından 1989 yılına kadar %50 azalmıştır. Gerçekleşen cinayet vakalarında failerin yüzde doksanı alt sınıfa mensup kişilerden oluşmaktadır. Bu araştırmalar sonucunda kültür çatışma ve sosyalleşmenin temelinde şiddetin alt kültürü olduğu sonucuna ulaşılmaktadır (Kaiser, 1997). 1997 ve 1999 yılları arasında dünyada en yüksek cinayet oranına sahip olan ülke Güney Afrika idi. Bu oran milyonda 565'idi. Güney Afrika'yı ise sırasıyla İngiltere , Germen ve İsviçre takip etmektedir. Güney Afrika'da oranın bu kadar yüksek olmasının nedeni ise şiddeti yaşam biçimi halinde gören kültür yapısı ve ırk ayrımcılığına sahip ülkede var olan geçmiştir (Canter, 2011).

1990 ile 2020 arasında Amerika Birleşik Devletleri'nde işlenen cinayet vakaları incelendiğinde en fazla cinayetin işlendiği yılın 1991 yılı olduğu görülmektedir. 1991 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde 24.700 cinayet vakasına rastlanmıştır. 1993 yılı ile 1999 yılları arasında cinayet vakalarında sürekli bir düşüş yaşanmıştır. 2020 yılında ise 21.570 cinayet vakası kaydedilmiştir (Number of reported homicide and non-negligent homicide cases in the United States from 1990 to 2020, 2021)

Cinayet oranları tüm toplumlar ve ülkeler arasında farklılıklar göstermektedir. 20.yüzyıl boyunca batı ülkelerinde cinayet oranları azalmıştır. Bu dönem içerisinde batı ülkelerinde bir yılda ortalama olarak 100 bin kişi başına 1 ile 4 arasında cinayet işlenmiştir. Latin Amerika ve Karayipler ise Dünyada en yüksek cinayet oranına sahip bölgelerdir. Bu bölgelerde 2000 ve 2017 yılları arasında 2.500.000'dan fazla cinayet işlenmiştir (Latin Amerika Dünyanın Cinayet Başkentidir , 2018). Singapur , Japonya , Hong Kong , İspanya , İzlanda , İsviçre , İtalya , ve Almanya dünyadaki en düşük cinayet oranına sahip ülkelerdir ve 2011 yılında yapılan araştırmaya göre bir yılda 100 bin kişi başına düşen cinayet oranları, ortalama olarak 0.3 ile

1 vaka arasındadır . Amerika Birleşik Devleti ise en yüksek cinayet oranı olan ülkeler arasında yer almaktadır. En yüksek cinayet oranlarının olduğu on yer ise; Honduras, Venezuela, Jamaika, Guatemala, Zambiya, Nevis ,Saint Kitts, El Salvador, Belize ve Amerika Birleşik Devleti Virgin Adalarıdır (United Nations Office on Drugs and Crime, 2011). 2006 yılında Londra'da işlenen silahla cinayet suçu mağdurlarının yüzde 75'i Afrika Karayip toplumundandır. Aynı zamanda cinayet şüphelilerin de yüzde 79'u Afrika Karayip toplumundandır (Metropolitan Polis Kurumu , 2007).

Wolfgang'ın yaptığı araştırmaya göre tipik fail kendisinden yaşlı kimseyi öldüren ve 20 yaşlarında olan kimsedir. Wolfgang kasten adam öldürme ile yaş ve cinsiyet arasında bağlantı

ortaya koymuştur. Ergenlik çağı sonları, 20 yaş civarı ve 30'lu yaşların başları insan öldürmenin en yoğun olduğu yaşlardır. 14 yaş altı ve 40 yaş üzerinde ise bu oran bazı istisnalar hariç düşüktür. Yaz aylarında cinayet vakalarında artış gözükmektedir. Günün saatleri ve haftanın günleri ile cinayet vakaları arasında ilişki bulunmaktadır. Cinayet vakalarının çoğu hafta sonu özellikle cumartesi günleri ve saat akşam sekiz ve gece iki arasında işlenmektedir. Nedenleri ise büyük bir çoğunlukla kıskançlık, kızgınlık, paranın sebep olduğu kavgalar, aile kavgaları ve hırsızlık sonucudur. Olayların yaklaşık çeyreğinde mağdurun yaptığı bir fiil insan öldürmeyi hızlandırmıştır. İki tarafında kadın olduğu durumların çoğunda fail ve mağdurun yakın arkadaş olduğu ve uzun zamandır arkadaşlıklarının devam ettiği görülmüştür. Failin olay sonunda intihar etmesi İngiltere'de sık yaşanmaktadır. Ve bu sıklık Amerikan Birleşik Devletlerinden 6 kat daha fazladır (İçli,2013). İngiltere' de faillerin yüzde 40'ı cinayetten sonra intihar etmek istemektedir. Almanya'da yapılan araştırmada ise 1927 ve 1931 yılları arasında bu oran yaklaşık yüzde 30 ile 35 arasında değişkenlik göstermiştir (Hentig, 1963).

Mc Knight ve arkadaşlarının 100 cinayet vakası üzerinde yaptıkları araştırmaya göre; vakalarının hemen hemen yarısı aile içinde oluşmuştur. Faillerin yaş aralığının en yoğun olduğu dönem 30 ile 35 yaşları arasındadır. Mevsimlere göre ilkbahar ve sonbahar mevsimlerinde vaka oranı artış göstermektedir. Olayların çoğu failin ya da mağdurun konutunda ya da yerleşim yerlerinde gerçekleşmiştir. Yöntem olarak vakaların çoğunda ateşli silah kullanılmıştır. Cinayet faillerinin büyük bir kısmı olaydan sonra kaçmaya teşebbüs etmemiştir (İçli, 2013).

Amerika Birleşik Devleti'ndeki cinayet vakalarının yaklaşık yüzde 90'ının faili erkeklerdir (ABC News, 2009). 1976 ile 2005 yılları arasında işlenen tüm cinayet kurbanlarının yüzde 23,5'i kadındır (Amerika Birleşik Devleti Adalet Bakanlığı, 2016). Amerika Birleşik Devleti'nde yaşanan kadınların işyerinde ölüm nedenlerinin en önemli sebebi cinayete kurban gitmeleridir (Amerika Birleşik Devleti Adalet Bakanlığı, 2017). Amerika'da en hızlı büyüyen cinayet kategorisi işyeri cinayetleridir ve 1980 yıllarında işyeri cinayet oranları üç katına çıkmıştır (Csiernik ve Rick, 2014).Yine aynı ülkede bir erkeğin partneri tarafından öldürülme oranı yüzde 35,2 iken bir kadının partneri tarafından öldürülme oranı ise yüzde 65,8 oranındadır (Amerika Birleşik Devleti Adalet Bakanlığı, 2016).

Wolfgang'a göre ekonomik nedenler ile cinayet oranının yüksekliği arasında bağlantı bulunmaktadır. Alt sınıf mensuba sahip insanlar daha çok, kasten adam öldürme suçu işlemektedir. Cinayetlerin çoğunun ev dışında gerçekleştiğini araştırmaları sonucu tespit etmiştir. Olay yeri ile cinsiyet arasında da bağlantı bulunmaktadır. Kadınlar daha çok yatak odası ve banyoda öldürülmüştür. Erkekler ise daha çok sokakta öldürülmüştür. Kadın faillerin çoğu mutfakta öldürürken, erkek faillerin çoğu sokakta öldürmüştür. Kadınlar suç aleti olarak en çok zehir ve kesici alet kullanmaktadırlar (Hentig, 1963).

Kasten adam öldürme suçlarında çoğunlukla fail ve mağdur ilişki içerisinde olan insanlardır.

Birbirini tanımayan insanlar arasında bu suçun işlenmesi oldukça azdır. 1958 yılında yapılan araştırmaya göre kasten adam öldürme suçunun fail ile mağdurunun yüzde 66'sı birbirini tanıyan insanlardır. Bu oran 1966 yılında yüzde 73, 1975 yılında yüzde 85'e kadar çıkmıştır (Schwind, 1998). İngiltere' de yapılan araştırmaya göre 200 sağlıklı ve 300 akıl hastası failin mağdurlar ile ilişkileri değerlendirildiğinde sağlıklı faillerin %16,5'i yabancı bir mağduru öldürürken, akıl hastası failerde bu oran %6,6'dır. Sağlıklı faillerin %20,4'ü ile mağdur arasındaki ilişki tanıdık veya arkadaş şeklindedir. Akıl hastası failerde ise bu oran %29,2'dir. Sağlıklı faillerin %31,2'si sevgili ya da aşıklarını öldürürken, akıl hastası failerde bu oran %8,1'dir. Sağlıklı faillerin %16,5'i eşlerini öldürürken bu oran akıl hastası failerde ise %26,5'tir. Son olarak sağlıklı faillerin %15,4'ü diğer akrabalarını öldürürken, akıl hastası faillerin %29,6'sı diğer akrabalarını öldürmüştür (Hentig,1963). Soygun amacıyla işlenen cinayetlerde fail mağdura yabancı bir kimse iken cinsel tatmin cinayetlerinde fail mağduru cinsel tahrik nedenlerine göre seçmektedir. Diğer ihtiras cinayetlerinde ise mağdur tanınan, aile ile ilişki içinde olan veya fail ile sevgili olan kimselerdir (Demirbaş,2020).

Exner tarafından yapılan araştırmaya göre ise gerçekleşen cinayet vakalarında fail ile mağdur arasındaki ilişki bakımından; yüzde otuz bir oranında en fazla eşler arasında cinayet vakası vuku bulurken bunu sırasıyla yüzde yirmi iki oranında evlilik dışı çocuk, yüzde yirmi oranında evlilik içi çocuk, yüzde on yedi oranında sevgili, yüzde dokuz oranında evlatlık, baba, torun ya da erkek kardeş takip eder (Exner, 1949).

2. BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

Bu çalışmada bilimsel araştırma yöntemlerinden kesitsel tipte, tanımlayıcı nitelik kullanılmıştır. Kamuoyuna yansıyan, Çorum ilinde işlenen cinayet haberleri incelenerek analiz edildikten sonra tasnif edilmiştir.

2.1. Veri Toplama Araçları

Veriler başta Çorum iline ait yerel gazeteler olmak üzere ülke genelinde yer alan diğer gazeteler ve Türkiye İstatistik Kurumu verileri kullanılarak oluşturulmuştur. Çalışmamızdaki veriler 19 Nisan 2018 ve 3 Temmuz 2022 tarihleri arasında yer alan cinayet haberlerinin analizi sonucu elde edilmiştir.

Çalışmamızda kamuoyuna yansıyan cinayet haberleri;

- Mağdurun cinsiyeti
- Mağdurun yaşı
- Haftaiçi ve haftasonu şeklinde cinayet vakasının işlendiği gün
- Cinayet vakasının gerçekleştiği ay
- Cinayet vakası gerçekleştirilirken kullanılan yöntem
- Cinayet nedeni
- Gece ve gündüz şeklinde cinayet vakasının gerçekleştiği saat
- Olay yeri
- Cinayet vakasının vuku bulduğu mevsim
- Ölüm yeri
- Cinayet vakasının gerçekleştiği mahalle
- Fail ile mağdur arasındaki yakınlık
- Failin yaşı
- Failin hukuki durumu sonuçları istatistiksel analiz ile değerlendirilmiştir.

2.2. İstatistiksel Analizler

Çorum iline ait kamuoyuna yansıyan cinayet verilerinin değerlendirilmesinde, istatistiksel analizler SPSS (Versiyon 22.0, SPSS Inc., Chicago, IL, USA, Lisans: Hitit Üniversitesi) paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler kategorik veriler için sayı ve yüzde (%) olarak raporlanmıştır. Veriler arasındaki ilişki araştırmaları ile oran karşılaştırmaları çapraz tablo gözelerindeki örneklem büyüklüklerine göre Ki-kare testi ya da Fisher exact testi ile incelenmiştir. Çapraz tablodaki hücrelerin yüzde yirmi ya da daha fazlasında beş veya daha az değer beklenen frekans bulunduğu durumlarda ise Ki-kare testi yerine Fisher exact testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi için $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

3. BÖLÜM

ARAŞTIRMA SONUÇLARI VE TARTIŞMA

3.1. Araştırma Sonuçlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Yaptığımız araştırma sonucunda 19 Nisan 2018-3 Temmuz 2022 tarihleri arasında Çorum ve ilçelerinde gerçekleşmiş bulunan 65 adet cinayet vakasına rastlanmıştır. Cinayet vakalarının mağdurlarının 53 tanesi (%81,5) erkek iken 12 tanesi (%18,5) kadındır.

Cinayet mağdurlarının 24 tanesi (%36,9) 10 ile 29 yaş aralığında, 18 tanesi (%27,7) 30 ile 44 yaş aralığında, 14 tanesi (%21,5) 45 ile 59 yaş aralığında ve 9 tanesi (%13,8) 60 yaş ve üzerindedir. Mağdurların sosyo-demografik özellikleri Tablo 3.1'de sunulmuştur.

Tablo 3. 1. Mağdurların sosyo-demografik özelliklerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler

		N	%
Cinsiyet	Erkek	53	81,5
	Kadın	12	18,5
Yaş	10≤n≤29	24	36,9
	30≤n<<44	18	27,7
	45≤n<<59	14	21,5
	n≥60	9	13,8
Toplam		65	100

Cinayet vakalarının 51 tanesi (%78,5) hafta içi işlenirken 14 tanesi (%21,5) ise hafta sonu işlenmiştir. Vakaların %46,2'si (n=30) gündüz vaktinde işlenirken, %53,8'i (n=35) gece vakti işlenmiştir. Bunlarla ilgili tanımlayıcı istatistikler Tablo 3.2'de verilmiştir.

Tablo 3.2 . Cinayet vakalarının işlendiği gün ve saate ilişkin tanımlayıcı istatistikler

		Frekans	Yüzde
Gün	Hafta içi	51	78,5
	Hafta sonu	14	21,5
Saat	Gündüz	30	46,2
	Gece	35	53,8
	Toplam	65	100

Cinayet vakalarının %10,8'i (n=7) ocak ayında, %9,2'si (n=6) şubat ayında, %7,7'si (n=5) Mart ayında, %9,2'si (n=6) Nisan ayında, %6,2'si (n=4) Mayıs ayında, %7,7'si (n=5) Haziran ayında, %4,6'sı (n=3) Temmuz ayında, %12,3'ü (n=8) Ağustos ayında, %6,2'si (n=4) Eylül ve Ekim aylarında, %16,9'u (n=11) Kasım ayında ve %3,1'i (n=2) Aralık ayında gerçekleşmiştir. Vakaların %29,2'si (n=19) sonbahar mevsiminde gerçekleşirken, Kış ve İlkbaharda %23,1 (n=15) vaka, yazın ise %24,6 (n=16) oranında cinayet gerçekleşmiştir. Bununla ilgili tanımlayıcı istatistik Tablo 3.3'te verilmiştir.

Tablo 3.3 . Cinayetlerin gerçekleştiği ay ve mevsimlere ait tanımlayıcı istatistikler

		Frekans	Yüzde
Ay	Ocak	7	10,8
	Şubat	6	9,2
	Mart	5	7,7
	Nisan	6	9,2
	Mayıs	4	6,2
	Haziran	5	7,7
	Temmuz	3	4,6
	Ağustos	8	12,3
	Eylül	4	6,2
	Ekim	4	6,2
	Kasım	11	16,9
	Aralık	2	3,1

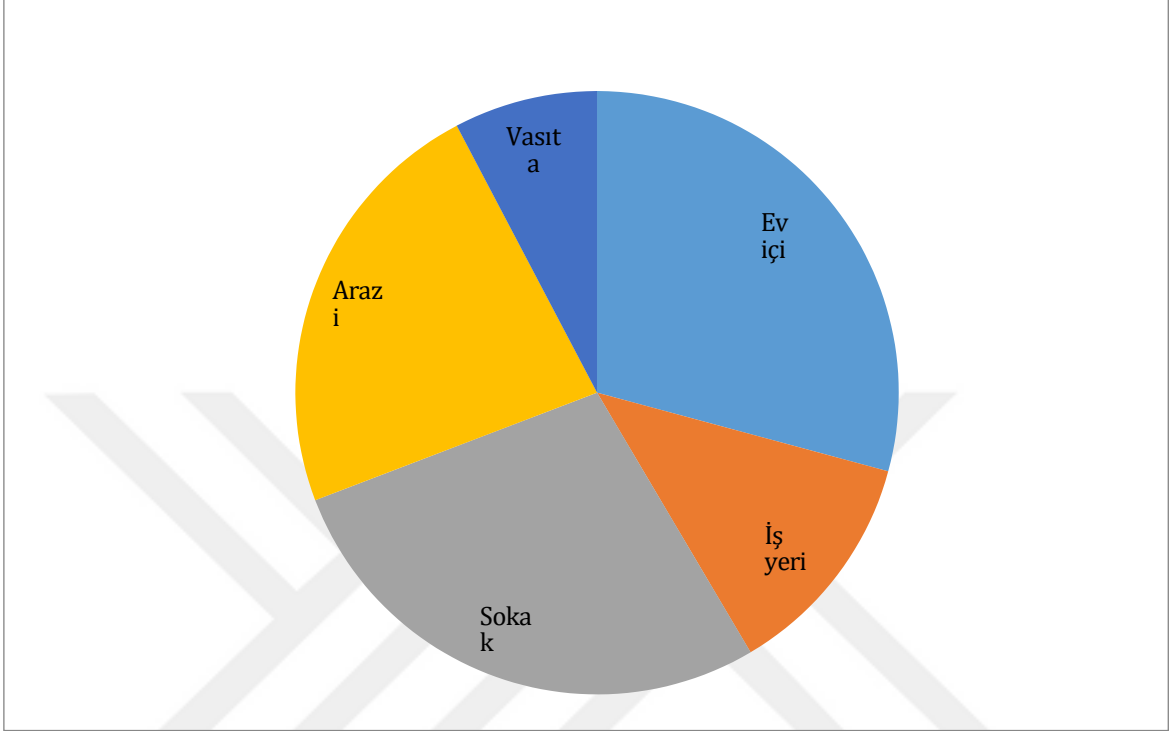
Mevsimler	Sonbahar	19	29,2
	Kış	15	23,1
	İlkbahar	15	23,1
	Yaz	16	24,6
	Toplam	65	100

Cinayetlerin %76,9'u (n=50) ateşli silahlar ile işlenirken, %12,3'ü (n=8) kesici alet, %1,5'i (n=1) darp, %3,1'i (n=2) cisimle darp ve %6,2'si (n=4) boğma asfiksi yöntemleri ile işlenmiştir. Vakaların 8 tanesi (%12,3) aile içi tartışma, 10 tanesi (%15,4), diğer aile tartışma, 13 tanesi (%20) arkadaş tartışma, 7 tanesi (%10,8) yabancı tartışma, 20 tanesi (%30,8) husumetli, 3 tanesi (%4,6) alacak-verecek ve 4 tanesi (%6,1) maganda nedenlerinden gerçekleşmiştir. Bunlarla ilgili tanımlayıcı istatistikler Tablo 3.4'te verilmiştir.

Tablo 3. 4 . Cinayetlerin gerçekleştiği yöntem ve cinayet nedenlerine ait tanımlayıcı istatistikler

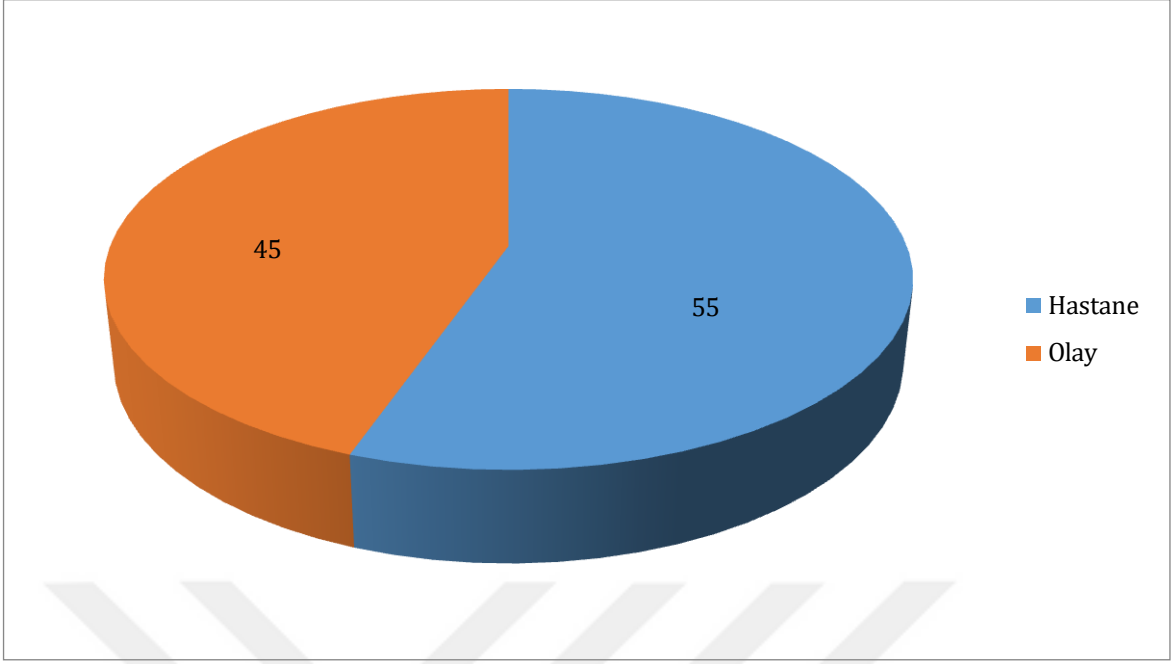
		Frekans	Yüzde
Yöntem	Ateşli Silah	50	76,9
	Kesici Alet	8	12,3
	Darp	1	1,5
	Cisimle Darp	2	3,1
	Boğma Asfiksi	4	6,2
	Aile içi tartışma	8	12,3
	Diğer aile tartışma	10	15,4
	Arkadaş tartışma	13	20,0
Nedeni	Yabancı tartışma	7	10,8
	Husumetli	20	30,8
	Alacak-Verecek	3	4,6
	Maganda	4	6,1
	Toplam	65	100

İşlenen Cinayetlerin %29,2 (n=19) ev içinde gerçekleşirken %12,3'ü (n=8) iş yeri, %27,7'si (n=18) sokakta, %23,1'i (n=15) arazide ve %7,7'si (n=5) vasıta içerisinde gerçekleşmiştir. Bununla ilgili tanımlayıcı istatistik şekil 3.1. daire grafiğinde verilmiştir.

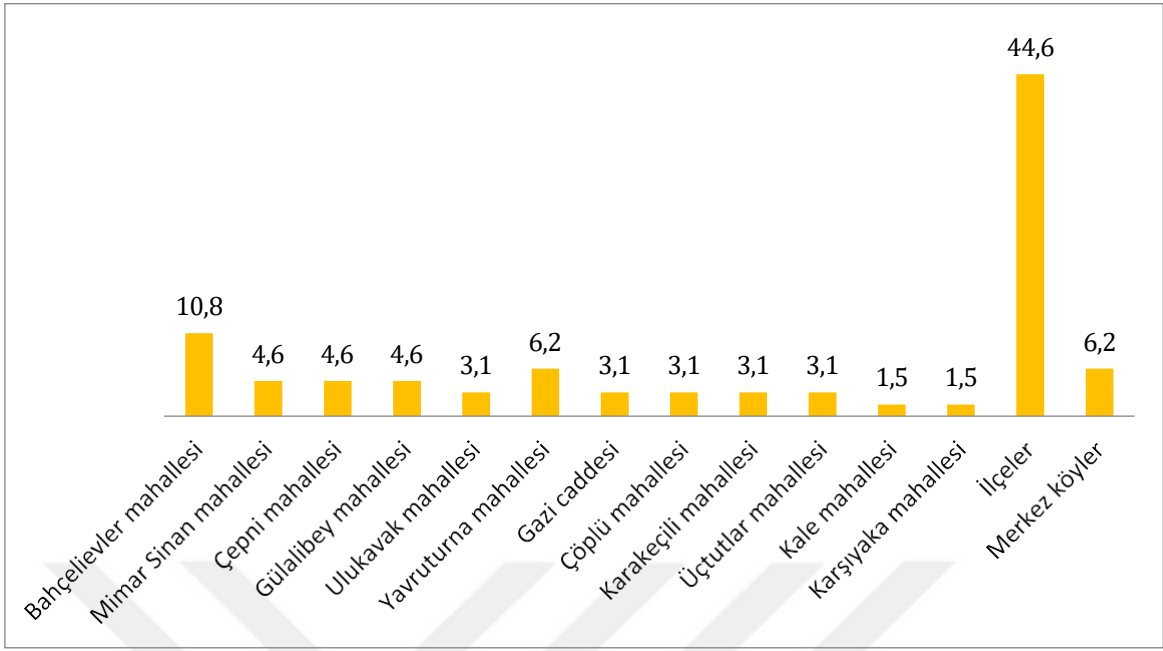
Şekil 3. 1 . Cinayetlerin gerçekleştiği olay yerlerine ait daire grafiği

İşlenen cinayetlerin mağdurlarının %55,4'ü (n=36) hastanede ölmüştür. Olay yerinde ölenlerin oranı ise %44,6 (n=29) dir. Bununla ilgili tanımlayıcı istatistik şekil 3.2. daire grafiğinde verilmiştir.

Şekil 3. 2 . Mağdurların ölüm yerlerine ait daire grafiği

Cinayet vakalarının %10,8'i (n=7) Bahçelievler mahallesinde gerçekleşirken Mimar Sinan mahallesi, Çepni mahallesi ve Gülalibey mahallesi'nde bu oran %4,6 (n=3), ulukavak mahallesinde %3,1 (n=2), yavruturna mahallesinde %6,2 (n=4), Gazi caddesi, Çöplü mahallesi, Karakeçili mahallesi ve Üçtutlar mahallesi %3,1 (n=2), Kale mahallesi ve Karşıyaka mahallesinde ise %1,5 (n=1) oranlarındadır. Merkez köylerde bu oran %6,2 (n=4) iken ilçelerde ise %44,6 (n=29) dur. Cinayet vakalarının gerçekleştiği mahallelere ilişkin tanımlayıcı istatistikler şekil 3.3.'de verilmiştir.

Şekil 3.3 . Cinayet vakalarının gerçekleştiği mahallelere ait sütun grafiği

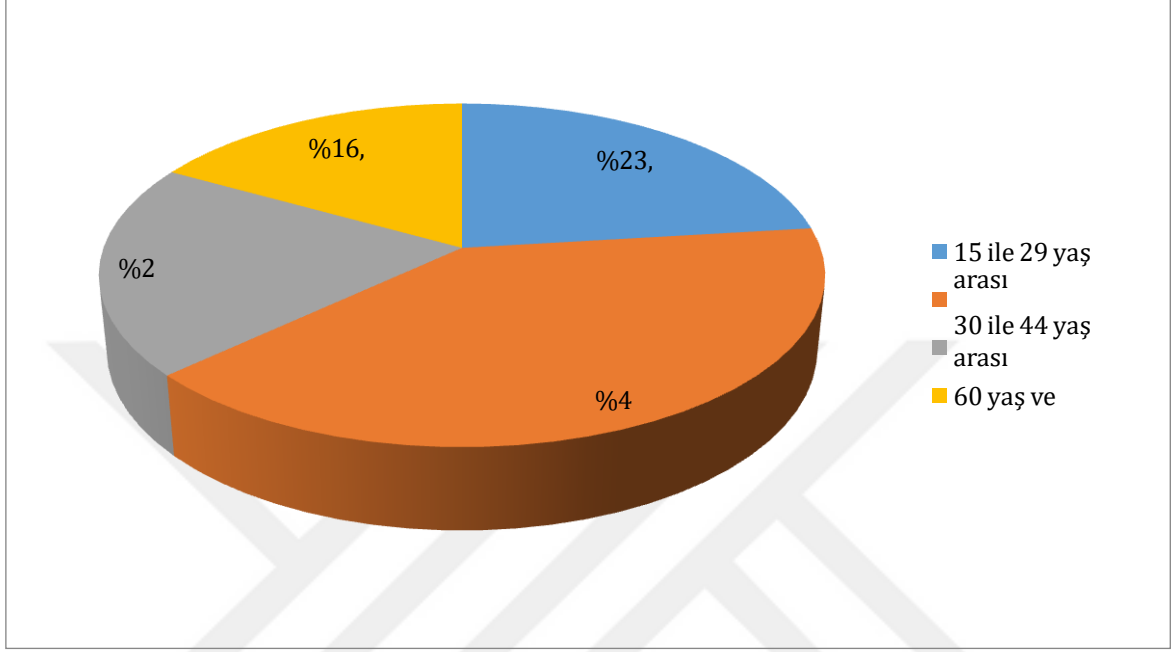
İşlenen cinayetlerdeki fail ile mağdur arasındaki yakınlık bakımından mağdurların %13,8'i (n=9) akrabaları tarafından öldürülürken %32,3'ü (n=21) arkadaşları tarafından, %13,8'i (n=9) yabancı biri tarafından, %10,8 (n=7) eşleri tarafından ve %29,2'si (n=19) tanıdıkları tarafından öldürülmüştür. Bununla ilgili tanımlayıcı istatistikler Tablo 3.5 ' de verilmiştir.

Tablo 3.5 . İşlenen cinayetlerde fail ile mağdur arasında yakınlığa ait tanımlayıcı istatistikler

		Frekans	Yüzde
Fail ile Mağdur Arasındaki Yakınlık	Akraba	9	13,8
	Arkadaş	21	32,3
	Yabancı	9	13,8
	Eş	7	10,8
	Tanıdık	19	29,2
	Toplam	65	100

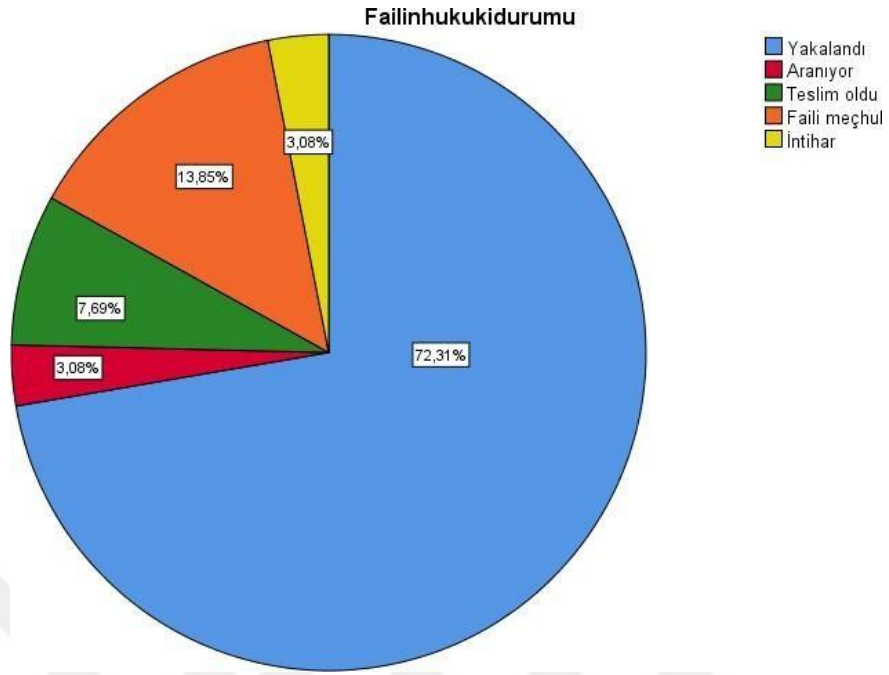
Faillerin %23,1 (n=15) tanesi 15 ile 29 yaş aralığındayken, %40'ı (n=26) 30 ile 44 yaş aralığında , %20 (n=13) 45 ile 59 yaş aralığında ve %16,9 (n=11) tanesi ise 60 yaş ve üzerindedir.

Bununla ilgili tanımlayıcı istatistikler Şekil 3.4 de verilmiştir.

Şekil 3.4 . İşlenen cinayetlerde faillerin yaşlarına ait daire grafiği

Faillerin %72,3'ü (n=47) yakalanmıştır. %13,8'i (n=9) faili meçhul olarak kalırken %7,7'si (n=5) teslim olmuştur. %3,1'i (n=2) hala aranmaktadır. Yine %3,1'i (n=2) ise cinayeti işledikten sonra kendi canına da son vermiştir. Bununla ilgili tanımlayıcı istatistik şekil 3.5.'de verilmiştir.

Şekil 3.5. Cinayet vakalarında failerin hukuki durumlarına ait daire grafiği

3.2. Cinayet Vakaları Arasındaki İlişki Araştırmaları

İşlenen cinayetlerdeki mağdurun cinsiyeti ve fail ile mağdur arasındaki yakınlık bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. ($P < 0,001$; Tablo 3.6).

Tablo 3.6. Mağdurun cinsiyeti ile fail ve mağdur arasındaki yakınlığın karşılaştırılması

			Akraba	Arkadaş	Yabancı	Eş	Tanıdık	Toplam
Cinsiyet	Erkek	n	6	19	9	0	19	53
		%	11,3%	35,8%	17,0%	0,0%	35,8%	100,0%
	Kadın	n	3	2	0	7	0	12
		%	25,0%	16,7%	0,0%	58,3%	0,0%	100,0%
Toplam		n	9	21	9	7	19	65
		%	13,8%	32,3%	13,8%	10,8%	29,2%	100,0%

*Fisher's Exact Test $P < 0,001$

Cinayet vakalarındaki mağdurun cinsiyeti ve ölüm yeri arasındaki ilişki bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. ($P=0,678$; Tablo 3.7.).

Tablo 3.7. Mağdurun cinsiyeti ile ölüm yerinin karşılaştırılması

			Hastane	Olay yeri	Toplam
Cinsiyet	Erkek	n	30	23	53
		%	56,6%	43,4%	100,0%
	Kadın	n	6	6	12
		%	50,0%	50,0%	100,0%
Toplam	n	36	29	65	
	%	55,4%	44,6%	100,0%	

*Ki-kare test $\chi^2(1) = 0,173$; $P=0,678$

Vakalarda mağdurun cinsiyeti ile mağdurun yaşı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. ($P=0,146$; Tablo 3.8.).

Tablo 3.8. Mağdurun cinsiyeti ile mağdurun yaşının karşılaştırılması

			10-29 yaş arası	30-44 yaş arası	45-59 yaş arası	60 yaş ve üstü	Toplam
Cinsiyet	Erkek	n	19	16	9	9	53
		%	35,8%	30,2%	17,0%	17,0%	100,0%
	Kadın	n	5	2	5	0	12
		%	41,7%	16,7%	41,7%	0,0%	100,0%
Toplam	n	24	18	14	9	65	
	%	36,9%	27,7%	21,5%	13,8%	100,0%	

*Fisher's Exact Test $P=0,146$

İşlenen cinayetlerde cinayet işleme yöntemi ile mağdurun cinsiyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. ($P=0,004$; Tablo 3.9.).

Tablo 3.9. Cinayet işleme yöntemi ile mağdurun cinsiyetinin karşılaştırılması

				Cinsiyet		Toplam
				Erkek	Kadın	
Yöntem	Ateşli Silah	n	43	7	50	
		%	86,0%	14,0%	100,0%	
	Kesici Alet	n	7	1	8	
		%	87,5%	12,5%	100,0%	
	Darp	n	1	0	1	
		%	100,0%	0,0%	100,0%	
	Cisimle Darp	n	2	0	2	
		%	100,0%	0,0%	100,0%	
	Boğma Asfiksi	n	0	4	4	
		%	0,0%	100,0%	100,0%	
	Toplam		n	53	12	65
			%	81,5%	18,5%	100,0%

*Fisher's Exact Test $P=0,004$

Cinayet yöntemi ile cinayet nedeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. ($P=0,092$; Tablo 3.10.)

Tablo 3.10. Cinayet nedeni ile cinayet yönteminin karşılaştırılması

		Yöntem					Toplam	
		Ateşli Silah	Kesici Alet	Darp	Cisimle Darp	Boğma Asfiksi		
	Aile içi tartışma	n	4	0	0	0	3	7
		%	57,1%	0,0%	0,0%	0,0%	42,9%	100,0%
	Diğer aile tartışma	n	10	0	0	0	1	11
		%	90,9%	0,0%	0,0%	0,0%	9,1%	100,0%
	Arkadaş tartışma	n	7	3	1	2	0	13
		%	53,8%	23,1%	7,7%	15,4%	0,0%	100,0%

Nedeni	Yabancı tartışma	n	6	1	0	0	0	7
		%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Husumetli	n	17	3	0	0	0	20
		%	85,0%	15,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Alacak-verecek	n	2	1	0	0	0	3
		%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Maganda	n	4	0	0	0	0	4
		%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Toplam	n	50	8	1	2	4	65	
	%	76,9%	12,3%	1,5%	3,1%	6,2%	100,0%	

*Fisher's Exact Test $P=0,092$

Cinayetlerin gerçekleştiği yer aile cinayetinin gerçekleştiği mevsim arasında istatistiksel olarak bir ilişki bulunamamıştır. ($P=0,227$; Tablo 3.11.).

Tablo 3.11. Cinayetinin gerçekleştiği yer ile cinayetinin gerçekleştiği mevsimin karşılaştırılması

			Mevsim				Toplam
			Sonbahar	Kış	İlkbahar	Yaz	
Olay Yeri	Ev içi	n	4	9	3	3	19
		%	21,1%	47,4%	15,8%	15,8%	100,0%
	İş Yeri	n	4	1	2	1	8
		%	50,0%	12,5%	25,0%	12,5%	100,0%
	Sokak	n	7	2	4	5	18
		%	38,9%	11,1%	22,2%	27,8%	100,0%
	Arazi	n	4	2	3	6	15
		%	26,7%	13,3%	20,0%	40,0%	100,0%
	Vasita	n	0	1	3	1	5
		%	0,0%	20,0%	60,0%	20,0%	100,0%
	Toplam	n	19	15	15	16	65
		%	29,2%	23,1%	23,1%	24,6%	100,0%

*Fisher's Exact Test $P=0,227$

Cinayet vakalarında cinayetinin işlendiği saat ile olay yeri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. ($P=0,324$; Tablo 3.12.).

Tablo 3.12. Cinayetin işlendiği saat ile olay yerinin karşılaştırılması

			Olay Yeri					Toplam
			Ev içi	İş Yeri	Sokak	Arazi	Vasıta	
Saat	Gündüz	N	10	1	8	8	3	30
		%	33,3%	3,3%	26,7%	26,7%	10,0%	100,0%
	Gece	N	9	7	10	7	2	35
		%	25,7%	20,0%	28,6%	20,0%	5,7%	100,0%
Toplam		N	19	8	18	15	5	65
		%	29,2%	12,3%	27,7%	23,1%	7,7%	100,0%

*Fisher's Exact Test $P=0,324$

Cinayet vakalarında cinayetin işlendiği olay yeri ile cinayetin gerçekleştiği gün arasında istatistiksel olarak bir ilişki bulunamamıştır. . ($P=0,835$; Tablo 3.13).

Tablo 3.13. Olay yeri ile cinayetin işlendiği gününün karşılaştırılması

			Gün		Toplam	
			Hafta içi	Hafta sonu		
Olay Yeri	Ev içi	n	13	6	19	
		%	68,4%	31,6%	100,0%	
	İş Yeri	n	7	1	8	
		%	87,5%	12,5%	100,0%	
	Sokak	n	15	3	18	
		%	83,3%	16,7%	100,0%	
	Arazi	n	12	3	15	
		%	80,0%	20,0%	100,0%	
	Vasıta	n	4	1	5	
		%	80,0%	20,0%	100,0%	
	Toplam		n	51	14	65
			%	78,5%	21,5%	100,0%

*Fisher's Exact Test $P=0,835$

Vakaların gerçekleştiği ay ile olay yeri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. ($P=0,003$; Tablo 3.14.).

Tablo 3.14. Vakaların gerçekleştiği ay ile olay yerinin karşılaştırılması

			Olay Yeri					Toplam	
			Ev içi	İş Yeri	Sokak	Arazi	Vasıta		
Ay	Ocak	n	4	0	1	1	1	7	
		%	57,1%	0,0%	14,3%	14,3%	14,3%	100,0%	
	Şubat	n	5	0	1	0	0	6	
		%	83,3%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	100,0%	
	Mart	n	0	1	0	1	3	5	
		%	0,0%	20,0%	0,0%	20,0%	60,0%	100,0%	
	Nisan	n	2	1	3	0	0	6	
		%	33,3%	16,7%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	
	Mayıs	n	1	0	1	2	0	4	
		%	25,0%	0,0%	25,0%	50,0%	0,0%	100,0%	
	Toplam	Haziran	n	0	0	1	3	1	5
			%	0,0%	0,0%	20,0%	60,0%	20,0%	100,0%
Temmuz		n	0	0	3	0	0	3	
		%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	
Ağustos		n	3	1	1	3	0	8	
		%	37,5%	12,5%	12,5%	37,5%	0,0%	100,0%	
Eylül		n	1	1	2	0	0	4	
		%	25,0%	25,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	
Ekim		n	0	3	1	0	0	4	
		%	0,0%	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	100,0%	
Kasım		n	3	0	4	4	0	11	
		%	27,3%	0,0%	36,4%	36,4%	0,0%	100,0%	
Aralık		n	0	1	0	1	0	2	
		%	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%	100,0%	
Toplam		n	19	8	18	15	5	65	
		%	29,2%	12,3%	27,7%	23,1%	7,7%	100,0%	

*Fisher's Exact Test $P=0,003$

Cinayet vakalarında cinayetin işlendiği olay yeri ile cinayetin gerçekleştirildiği yöntem arasında istatistiksel olarak bir ilişki bulunamamıştır. ($P=0,131$; Tablo 3.16.).

Cinayet nedenleri ile cinayet faili ve mağduru arasındaki yakınlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. ($P<0,001$; Tablo 3.15.).

Tablo 3.15. Cinayet nedeni ile fail ve mağdur arasındaki yakınlığın karşılaştırılması

			Yakınlık					Toplam
			Akraba	Arkadaş	Yabancı	Eş	Tanıdık	
Nedeni	Aile içi tartışma	n	1	0	0	7	0	7
		%	14,3%	0,0%	0,0%	85,7%	0,0%	100,0%
	Diğer aile tartışma	n	8	2	0	0	0	11
		%	72,7%	18,2%	0,0%	9,1%	0,0%	100,0%
	Arkadaş tartışma	n	0	13	0	0	0	13
		%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Yabancı tartışma	n	0	0	7	0	0	7
%		0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	
Husumetli	n	0	4	0	0	16	20	
	%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	80,0%	100,0%	
Alacak-verecek	n	0	0	0	0	3	3	
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	
	Maganda	n	0	2	2	0	0	4
	%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	
Toplam	n	9	21	9	7	19	65	
	%	13,8%	32,3%	13,8%	10,8%	29,2%	100,0%	

*Fisher's Exact Test $P<0,001$

Tablo 3.16. Cinayetin işlendiği olay yeri ile cinayetin gerçekleştirildiği yöntemin karşılaştırılması

			Olay Yeri					Toplam
			Ev içi	İş Yeri	Sokak	Arazi	Vasıta	
Yöntem	Ateşli	n	12	6	13	14	5	50
	Silah	%	24,0%	12,0%	26,0%	28,0%	10,0%	100,0%
	Kesici Alet	n	1	1	5	1	0	8

		%	12,5%	12,5%	62,5%	12,5%	0,0%	100,0%
	Darp	n	1	0	0	0	0	1
		%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Cisimle	n	1	1	0	0	0	2
	Darp	%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Boğma	n	4	0	0	0	0	4
	Asfiksi	%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Toplam		n	19	8	18	15	5	65
		%	29,2%	12,3%	27,7%	23,1%	7,7%	100,0%

*Fisher's Exact Test $P=0,131$

Cinayetin işlendiği yöntem ile ölüm yeri arasında istatistiksel olarak ilişki bulunmuştur. ($P=0,011$; Tablo 3.17.).

Tablo 3.17. Cinayetin işlendiği yöntem ile ölüm yerinin karşılaştırılması

				Ölüm Yeri		Toplam
				Hastane	Olay Yeri	
Yöntem	Ateşli Silah	n	26	24	50	
		%	52,0%	48,0%	100,0%	
	Kesici Alet	n	8	0	8	
		%	100,0%	0,0%	100,0%	
	Darp	n	0	1	1	
		%	0,0%	100,0%	100,0%	
	Cisimle Darp	n	1	1	2	
		%	50,0%	50,0%	100,0%	
	Boğma Asfiksi	n	1	3	4	
		%	25,0%	75,0%	100,0%	
	Toplam		n	36	29	65
			%	55,4%	44,6%	100,0%

*Fisher's Exact Test $P=0,011$

İşlenen cinayetlerde failin yaşı ve mağdurun yaşı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. ($P<0,001$; Tablo 3.18.).

Tablo 3.18. İşlenen cinayetlerde failin yaşı ve mağdurun yaşının karşılaştırılması

			Mağdurun Yaşı				Toplam
			10-29	30-44	45-59	60 ve üstü	
Failin Yaşı	15-29	n	9	2	2	2	15
		%	60,0%	13,3%	13,3%	13,3%	100,0%
	30-44	n	12	10	2	2	26
		%	46,2%	38,5%	7,7%	7,7%	100,0%
	45-59	n	3	6	3	1	13
		%	23,1%	46,2%	23,1%	7,7%	100,0%
	60 ve üstü	n	0	0	7	4	11
		%	0,0%	0,0%	63,6%	36,4%	100,0%
Toplam		n	24	18	14	9	65
		%	36,9%	27,7%	21,5%	13,8%	100,0%

*Fisher's Exact Test $P < 0,001$

Araştırmamız sonucu 2019 yılında Çorum ilinde gerçekleşen cinayet vakalarında erkek mağdur sayısının Çorum ili erkek nüfusuna oranı 0,00004936, kadın mağdur sayısının kadın nüfusuna oranı 0,00000748dir. 2020 yılında ise erkek mağdur sayısının erkek nüfusuna oranı 0,00005332, kadın mağdur sayısının kadın nüfusuna oranı 0,00001121 şeklindedir. Son olarak 2021 yılında ise erkek mağdur sayısının erkek nüfusuna oranı 0,00007269, kadın mağdur sayısının kadın nüfusuna oranı 0,00000379 dur. 2019 yılı toplam mağdur sayısını toplam nüfusa oranladığımız da ise 0,00002826 şeklindedir. 2020 yılında bu oran 0,00003207, 2021 yılında ise 0,000038 şeklindedir. Araştırmamız 19 Nisan 2018-3 Temmuz 2022 tarihleri arasında kapsamakta olup, 2018 ve 2022 yılları tam olmadığı için tabloda verilmemiştir. Bununla ilgili tanımlayıcı istatistik Tablo 3.19' da verilmiştir

Tablo 3.19. Çorum ilinde 2019 ve 2021 yılları arasında kamuoyuna yansıyan cinayetlerin Çorum nüfusuna oranı

Yıllar	Erkek mağdur sayısı	Çorum ili erkek nüfusu	Erkek mağdur sayısının erkek nüfusuna oranı	Kadın mağdur sayısı	Çorum ili kadın nüfusu	Kadın mağdur sayısının kadın nüfusuna oranı	Toplam nüfus	Toplam mağdur sayısının toplam nüfusa oranı
2019	13	263.354	0,00004936 (Milyonda 49)	2	267.510	0,00000748 (Milyonda 7)	530.864	0,00002826 (Milyonda 28)
2020	14	262.590	0,00005332 (Milyonda 53)	3	267.536	0,00001121 (Milyonda 11)	530.126	0,00003207 (Milyonda 32)
2021	19	261.366	0,00007269 (Milyonda 72)	1	263.916	0,00000379 (Milyonda 3)	526.282	0,000038 (Milyonda 38)

3.3. Tartışma

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisinin açıklamış olduğu rapora göre Dünya çapında cinayete kurban giden mağdurların sayısı çatışmaların ve savaşların yaşandığı yerlerde hayatını kaybedenlerin sayısından beş kat daha fazladır, 2017 yılında dünya çapında 464 bin insan cinayet nedeniyle hayatını kaybederken, yine 2017 yılında çatışmalarda ve savaşlarda 89 binden fazla kişi yaşamını kaybetti, 26 bin kişi ise terör eylemleri nedeniyle hayatını kaybetti. Rapora göre cinayet sonucu öldürülen kişilerin savaşlarda ve silahlı çatışmalarda hayatını kaybeden insan sayısından beş kat daha fazla olduğu belirtilmiştir (Koyuncu, 2019). Dünya Sağlık Örgütü'nün 2002 de yapmış bulunduğu bir araştırmaya göre Dünyada her 1 dakikada bir kişi öldürülmektedir (Holguin & Jaime, 2002). Sadece 2000 yılında dünyada tahmini olarak 520 bin kişi cinayete kurban gitmiştir. 2010 yılında dünyada 456 bin 300 kişi öldürülmüştür. Bu sayı 1990 yılında cinayete kurban gidenlerin sayısından yüzde 35 daha fazladır (Albrecht, & Sheehy 2013).

Çalışmamızda cinayet mağdurlarınının 53'ünün (%81,5) erkek olduğu, 12'sinin (%18,5) ise kadın olduğu saptanmıştır. Mağdurların erkek olma olasılığının kadın olma olasılığına göre yaklaşık olarak 4 kat daha fazla olduğu görülmektedir. Tortamış (2010), 2008 yılında Yargıtay 1.Ceza Dairesi tarafından temyiz incelemesi yapılmış olan 8300 adet dava dosyasında yer alan verileri kullanılarak yaptığı çalışmada kasten adam öldürme sonucu ölen veya kasten adam öldürme suçu işlenmesine teşebbüs edilen mağdurların 5715 tanesinin oransal olarak

%66'sının erkek olduğunu, 2911 tanesinin oransal olarak %34'ünün ise kadın olduğunu saptamıştır. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi'nin açıkladığı rapora göre 2017 yılında 464 bin kişi cinayet mağduru olmuştur. Aynı yıl da 100 bin kişi başına ortalama 6,1 oranında küresel cinayet olduğu tahmin edilmektedir. Dünya'da işlenen tüm cinayetlerin ortalama olarak yüzde sekseninin mağdurunun erkek olduğu tespit edilmiştir (Birleşmiş

Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, 2019). İngiltere’de 2021 yılında 594 cinayet vakasına rastlanmıştır. 2020 yılına göre %12 oranında bir düşüş sağlanmıştır. Bu düşüşün nedeninin 2021 yılında uygulanan covid-19 kısıtlamalarının olduğu düşünülmektedir. İngiltere’de cinayet oranı bir milyonda 9,9’dur. Kadınların oranı milyonda 6 iken erkeklerin oranı ise milyonda 14’tür. Kadın mağdurların sayısı 2020 yılı ile aynı iken erkek mağdurların sayısı ise yüzde 16 azalmıştır (Ulusal İstatistikler Ofisi, 2022). Aynı şekilde 1976 ve 2005 yıllarında Amerika Birleşik Devletleri’nde işlenen cinayet vakaları incelendiğinde tüm cinayet kurbanlarının %23,5’inin kadın olduğu görülürken, erkek mağdurların oranı ise %76,5’tir (Amerika Birleşik Devleti Adalet Bakanlığı, 2016). Lombroso’ya göre kadınlar erkeklere oranla daha az suç işlerler. Suç istatistiklerine göre de kayıtlı suçluluğun çoğu erkekler tarafından işlenmektedir (Canter, 2011). Türkiye ‘de 2016 yılında cezaevinde kalan kadın hükümlülerin sayısı 13.804 iken erkek hükümlülerin sayısı ise 361.414’tür (Adli sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, 2016).

Çalışmamızda mağdurların 24’ü en yüksek oranda %36,9’unun 10 ile 29 yaş aralığında olduğu ve azalan sırayla 18 tanesinin (%27,7) 30 ile 44 yaş, 14 tanesinin (%21,5) 45 ile 59 yaş arası ve 9 tanesinin (%13,8) 60 yaş ve üstünde olduğu saptanmıştır. 2010 yılında Dünya genelinde yapılan araştırmaya göre öldürülen 456 bin 300 kişinin yüzde 40’ı bir başka genç tarafından öldürülmüştür ve öldürülen kişilerin yaş aralığı 10 ile 29 yaş arasındadır (Albrecht, & Sheehy 2013). 2008 yılında Yargıtayda temyiz aşamasında olan 8300 adet dava dosyası incelendiğinde ise mağdurların %46’lık oranla en çok 2 ile 35 yaş aralığında olduğu saptanmıştır(Tortamış, 2010). 2021 yılında İngiltere’de gerçekleşen cinayet vakaları incelendiğinde en çok mağdurun yer aldığı yaş grubunun 25 ile 34 yaş arası grubu olduğu görülmektedir. Bu sırayı 35 ile 44 yaş arası grubu takip etmekte ve ardından 45 ile 54 yaş arası grup gelmektedir (Ulusal İstatistikler Ofisi, 2022). Wolfgang’ ın yaptığı araştırmaya göre ergenlik çağı sonları 20 yaş civarı ve 30’lu yaşların başları insan öldürmenin en yoğun olduğu yaşlardır. İncelenen cinayet vakalarının çoğunda mağdurun gerçekleştirdiği bir eylem cinayeti hızlandırmıştır. Cinayet faillerinin yaş aralığının bu aralıkta yoğun olmasını faillerin yaş aralığının bu aralıkta yoğun olduğu gerekçesine bağlı olduğunu düşünmekteyiz. 2020 yılı Amerika Birleşik Devletleri’nde gerçekleşen cinayet vakaları incelendiğinde cinayet mağdurlarının en fazla olduğu yaş aralığının 20 ile 24 yaş aralığı olduğu (2858), ardından 25 ile 29 arası yaş aralığının geldiği (2836) görülmektedir. En az cinayet mağdurlarının olduğu yaş aralıkları ile 5 ile 8 yaş aralığı ve 9 ile 12 yaş aralığıdır(Number of homicide victims by age in the United States in 2020, 2021). Aynı şekilde 2016 yılında Türkiye’de cezaevinde bulunan hükümlü sayıları incelendiğinde 21 ile 39 yaş aralığında bulunan hükümlülerin sayısının en fazla olduğu görülmektedir (Adli sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, 2016).

Çalışmamızda işlenen cinayetlerin 51 tanesinin (%78,5) hafta içi işlendiği, 14 tanesinin (%21,5) ise hafta sonu işlendiği saptanmıştır. Hafta içi günler de hafta sonuna oranla daha fazla cinayet vakasının gerçekleştiği görülmektedir. 2021 yılında Türkiye’ de gerçekleştirilen 326 cinayet vakası ile ilgili yapılan araştırmaya göre cinayetlerin en fazla salı günü işlendiği

sonucuna ulaşıldı (İstanbul Emniyeti Asayiş Şube Müdürlüğü, 2022). Wolfgang'ın yaptığı araştırmaya göre ise cinayet vakalarının çoğu hafta sonu, cumartesi günü işlenmiştir (Hentig, 1963).

Çalışmamızda cinayet vakalarının 35 tanesinin (%53,8) gece işlendiği, 30 tanesinin (%46,2) gündüz işlendiği saptanmıştır. Aradaki fark az da olsa gece vaktinde işlenen cinayetlerin gündüz vaktinde işlenen cinayetlerden daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İstanbul Emniyeti Asayiş Şube Müdürlüğü Cinayet Büro ekiplerince 2021 yılında işlenen 326 cinayet vakası ile ilgili yapılan araştırma sonucu cinayetlerin en fazla 22:00 ile 01:00 arasında gerçekleştirildiği sonucuna ulaşılmıştır (İstanbul Emniyeti Asayiş Şube Müdürlüğü, 2022). Wolfgang'ın yaptığı araştırmaya göre ise cinayetlerin en çok 20:00 ile 02:00 arasında işlendiği sonucuna ulaşılmıştır(Hentig,1963).

Çalışmamızda cinayet vakalarının 7 tanesinin (%10,8) ocak ayında, 6 tanesinin (%9,2) şubat ayında, 5 tanesinin (%7,7) mart ayında yine 6 tanesinin (%9,2) Nisan ayında, 4 tanesinin (%6,2) mayıs ayında, 5 tanesinin (%7,7)' haziran ayında, 3 tanesinin (%4,6) Temmuz ayında, 8 tanesinin (%12,3') Ağustos ayında, yine 4 tanesinin (%6,2) Eylül ve Ekim aylarında, 11 tanesinin (%16,9') Kasım ayında ve 2 tanesinin (%3,1) Aralık ayında gerçekleştiği saptanmıştır. Buna göre oransal olarak aralarında çok büyük farklılıklar olmamak üzere en çok cinayetin işlendiği ay Kasım ayı iken, en az cinayetin işlendiği ay ise Aralık ayıdır. İstanbul Emniyeti Asayiş Şube Müdürlüğü Cinayet Büro ekiplerince (2022) yapılan araştırma sonucu ise cinayetlerin en fazla Temmuz ve Kasım aylarında gerçekleştiği saptanmıştır.

Çalışmamızda cinayetlerin 19 tanesi (%29,2) Sonbahar mevsiminde gerçekleşirken, 15'er tanesi (%23,1) Kış ve İlkbahar aylarında , 16 tanesi (%24,6) ise Yaz ayında gerçekleşmiştir. Buna göre en çok cinayet Sonbahar ayında gerçekleşirken, daha sonra Yaz ayında gerçekleşmiştir. Kış ve ilkbahar aylarında ise aynı sayıda cinayet işlenmiş ve bu oran birbirine eşittir. Mc Knight ve arkadaşlarının 100 cinayet vakası üzerinde yaptığı araştırmaya göre ise cinayetler en çok İlkbahar ve Sonbahar aylarında gerçekleşmektedir (İçli, 2013).

Çalışmamızda işlenen cinayetlerin 50 tanesinin (%76,9) ateşli silah, 8 tanesinin (%12,3) kesici alet, 1 tanesinin (%1,5) darp, 2 tanesinin (%3,1) cisimle darp ve 4 tanesinin (%6,2) boğma asfiksi yöntemi kullanarak gerçekleştirildiği saptanmıştır. İşlenen cinayetlerin büyük bir çoğunluğu ateşli silah kullanarak işlenirken, 2. Sırada ise kesici alet gelmektedir. Bu sırayı boğma asfiksi izlemekte diğer yöntemlerin ise oldukça az kullanıldığı görülmektedir. Darp cinayet vakalarında en az kullanılan yöntemdir. Türkiye'de 2015 yılında gerçekleştirilen 1951 cinayet vakasında ise ateşli silahların suç aleti olarak kullanılma oranı %71 iken, kesici aletlerin suç aleti olarak kullanılma oranı ise %29' dur (Umut Vakfı, 2016). 2015 yılında gerçekleştirilen bu 1951 cinayet vakasında ateşli silah ve kesici ve delici alet dışında başka suç aletlerinin kullanılmadığı görülmektedir. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Ve Suç Ofisinin (2019) açıkladığı rapora göre 2017 yılında dünya çapında gerçekleşen cinayetlerin %54'ünde

ateşli silahlar kullanılırken, kesici ve delici aletler %22 oranında kullanılmıştır. Yine 2015 yılında yapılan başka bir araştırma sonucunda ise işlenen cinayetlerin %67'sinde ateşli silah kullanılmıştır. Ardından 2. sırayı kesici ve delici alet takip ederken 3. sırayı ise asma, boğma ve sert cisimle darp etme takip etmektedir (Kızılkoyun, 2016).

Çalışmamızda gerçekleşen cinayet vakalarının 8 tanesi (%12,3) aile içi tartışma, 10 tanesi (%15,4) diğer aile tartışma, 13 tanesi (%20) arkadaş tartışma, 7 tanesi (%10,8) yabancı tartışma, 20 tanesi (%30,8) husumet, 3 tanesi (%4,6) alacak-verecek ve 4 tanesi (%6,1) maganda nedenlerinden gerçekleşmiştir. Bu durumda en çok işlenen cinayet nedeninin husumetli olduğu saptanırken bu sırayı sırası ile arkadaş tartışma, diğer aile tartışma, yabancı tartışma, maganda ve alacak-verecek nedeni takip etmektedir. En fazla cinayet nedeni husumet iken en az cinayet nedeni ise alacak-verecek nedenidir. Tortamış (2010) 'ın yaptığı araştırmaya göre ise en çok gerçekleştirilen cinayet nedeni nefesine veya başkasına yapılan haksız saldırıyı önlemek amacıyla veya tahrik altında adam öldürme veya öldürmeye teşebbüs etme iken 2. Sırayı ise hakaret, kavga ve tartışma sonucunda öldürme veya öldürmeye teşebbüs etme almaktadır. Türkiye'de 2015 yılı cinayet vakaları incelenerek yapılan araştırmada en fazla cinayet nedeninin para; gasp, alacak-verecek, anlaşmazlık olduğu bu sıralamada ikinci en çok nedenin ise Namus,, eş, kız kardeş ve kız arkadaşta tecavüz, taciz aldatma, terk etme gibi nedenler olduğu ve para ve namus cinayetlerini sırasıyla aile içi şiddet, husumet yani düşmanlık , kıskançlık, cinsel taciz, cinsel saldırı veya cinsel istismar, anlık gelişen olaylar (öfke patlaması), trafik tartışmaları, kumar ve alkol kullanımına bağlı kavgalar, arazi anlaşmazlığı ve miras kavgası izlediği saptanmıştır (Kızılkoyun, 2016). Wolfgang'ın yaptığı araştırmaya göre ise en fazla cinayet nedenleri kıskançlık, kızgınlık, paranın sebep olduğu kavgalar, aile kavgaları ve hırsızlıktır (İçli, 2013).

Çalışmamızda işlenen cinayetlerin 19 tanesi (%29,2) ev içinde gerçekleşirken 8 tanesi (%12,3) iş yerinde, 18 tanesi (%27,7) sokakta, 15 tanesi (%23,1) arazide ve 5 tanesinin (%7,7) ise vasıta içerisinde gerçekleştiği saptanmıştır. Bu durumda cinayet vakalarının en çok gerçekleştiği olay yeri ev içi olurken yakın bir oran ile ikinci sırayı sokakta gerçekleşen cinayetler almaktadır. Sıralama arazi, iş yeri ve vasıta şeklinde devam etmektedir. En az cinayet vasıta içerisinde gerçekleşmiştir. İngiltere'de 2020 yılında 350 kişi halka açık bir yerde öldürülmüştür. 323 cinayet vakası ise konut içinde gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise halka açık yerde öldürülen kurbanların sayısı 255 idir. %27 oranında bu düşüşün sebebinin covid-19 kısıtlamaları olduğu düşünülmektedir. Aynı yıl konut içinde gerçekleşen cinayet sayısı ise 339'a çıkarak %5 oranında artmıştır (Ulusal İstatistikler Ofisi, 2022).

Mc Knight ve arkadaşlarının 100 cinayet vakası üzerine yaptığı araştırma sonucunda ise olayların çoğu failin veya mağdurun konutu ya da yerleşim yerlerinde gerçekleşmiştir (İçli, 2013). Wolfgang'ın yaptığı araştırma sonucunda ise kadınlar daha çok yatak odası ve mutfakta öldürülürken, daha çok mutfakta öldürmüştür. Erkekler ise daha çok sokakta öldürülürken aynı zamanda sokakta öldürmüşlerdir (Hentig, 1963).

Çalışmamızda mağdurların 36 tanesi (%55,4) hastanede hayatını kaybederken, 29 tanesi (%44,6) ise olay yerinde hayatını kaybetmiştir. Oransal olarak küçük de olsa hastanede hayatını kaybeden cinayet mağdur oranı, olay yerinde hayatını kaybeden cinayet mağduru oranından fazladır. Bu durumun en çok işlenen cinayet nedeni olan kesici alet yönteminden ileri geldiğini düşünmekteyiz. Kesici alet yöntemi kullanılarak gerçekleşen cinayetlerde, ölüme sebebiyet veren kesici darbenin kişinin hayati bölgelerine isabet etmesi sonucunda meydana gelen kan kaybından dolayı ölüm hali gerçekleştiğinden ve kan kaybı oluşumunun belli bir süre gerektirmesinden sebep mağdurun erken müdahale halinde hastaneye sevki mümkün olabilmektedir.

Cinayet vakalarının 7 tanesi (%10,8) Bahçelievler mahallesinde gerçekleşirken Mimar Sinan mahallesi, Çepni mahallesi ve Gülalibey mahallesi'nde bu sayı 3'er tane (%4,6), Ulukavak mahallesinde 2 (%3,1), Yavruturna mahallesinde 4 (%6,2), Gazi caddesi, Çöplü mahallesi, Karakeçili mahallesi ve Üçtutlar mahallelerinde ise 2'ser tane (%3,1), Kale mahallesi ve Karşıyaka mahallesinde ise 1'er tane (%1,5) cinayet işlenmiştir. Merkez köylerde 4 tane (%6,2) iken ilçelerde ise 29 tane (%44,6) cinayet işlenmiştir. Mahalle olarak karşılaştırılma yapıldığında Çorum ilinde en çok cinayet Bahçelievler mahallesinde işlenmiştir. En az ise Kale ve Karşıyaka mahallelerinde cinayet vakası gerçekleştirilmiştir. İl merkezi ve ilçe olarak karşılaştırılma yapıldığında ise işlenen cinayetlerden 36 tanesi (%55,4) il merkezi ve merkez köylerde işlenirken, 29 tanesi (%44,6) ise ilçelerde işlenmiştir. Az da olsa il merkezi ve merkez köylerde işlenen cinayetlerin, ilçelere göre daha fazla olduğu saptanmıştır. 2014 ve 2015 yılları arasında gerçekleştirilen cinayetlerde yüzde 2'den fazla bir artış yaşanmıştır. Nüfusu yoğun olan ve göç alan bölgelerde cinayetler bir öncek yıla göre artarken, nispeten daha küçük olan ve göç almayan bölgelerde ise cinayet oranının nispeten azaldığı belirlenmiştir (Umut Vakfi, 2016). 2021 yılı Çorum iline ait nüfus verileri incelendiğinde 2021 yılında Çorum merkezinde 298.796 kişi yaşarken, ilçelerde ise toplam 227.486 kişi yaşamaktadır (Nüfus, t.y). Çorum da il merkezi ve merkez köylerde gerçekleşen cinayetlerin, ilçelerde gerçekleşen cinayetlerden daha fazla olmasının nedeninin nüfus yoğunluğu olduğu düşünülmektedir.

Çalışmamızda işlenen cinayetlerdeki mağdurların 9 tanesi (%13,8) akrabaları tarafından öldürülürken 21 tanesi (%32,3) arkadaşları tarafından, 9 tanesi (%13,8) yabancı biri tarafından, 7 tanesi (%10,8) eşleri tarafından ve 19 tanesi (%29,2) tanıdıkları tarafından öldürülmüştür. Bu durumda fail ile mağdurun yakınlığı durumundan en çok ilişkili olduğu durum arkadaş iken, az bir farkla onu tanıdık takip eder. Ardından akraba ve yabancı tarafından öldürülme oranları eşit iken en az ilişki durumunun ise eşler arasında olduğu saptanmıştır. Cinayet suçlarının çoğunda fail ve mağdur ilişki içerisinde olan insanlardır. Birbirini tanımayan insanlar arasında bu suçun işlenmesi oldukça azdır. 1958 yılında yapılan araştırmaya göre kasten adam öldürme suçunda fail ile mağdurunun yüzde 66'sı birbirini tanıyan insanlardır. Bu oran 1966 yılında yüzde 73, 1975 yılında yüzde 85'e kadar çıkmıştır (Schwind, 1998). İngiltere' de yapılan araştırmaya göre 200 cinayet vakasında faillerin

mağdurlar ile ilişkileri değerlendirildiğinde faillerin en çok sevgili ya da aşıklarını öldürdüğü daha sonra sırası ile tanıdık veya arkadaş, yabancı ya da eş ve son olarak diğer akrabalar gelmektedir (Demirbaş, 2020). Mcknight ve arkadaşlarının yaptığı araştırmada ise vakaların hemen hemen yarısı aile içinde olmuştur (İçli, 2013).

Çalışmamızda cinayet faillerinin 15 tanesi (%23,1) 15'le 29 yaş aralığında iken, 26 tanesi (%40) 30 ile 44 yaş aralığında, 13 tanesi (%20) 45 ile 59 yaş aralığında ve 11 tanesinin ise (%16,9) 60 yaş ve üzerinde olduğu saptanmıştır. Buna göre faillerin yaş aralığının en yoğun olduğu bölge 30 ile 44 yaş aralığı iken, ikinci sırada 15 ile 29 yaş aralığı, üçüncü sırada 45 ile 59 yaş aralığı ve en son sırada ise 60 yaş ve üstü yer almaktadır. 2020 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleşen cinayet vakaları değerlendirildiğinde faillerin en yoğun olduğu yaş grubunun 20 ile 24 yaş arası grubu olduğu ardından bu sırayı 25 ile 29 yaş grubunun takip ettiği görülmektedir. En az cinayet işleyen yaş grubu ise 70 ile 74 yaş arası grubudur (Number of homicide offenders in the United States by age in 2020, 2021). 1994 yılı Almanya'da işlenen cinayetler vakaları değerlendirildiğinde adam öldürme suçunun en çok işlendiği yaşın 20 ile 25 yaş aralığı olduğu görülmektedir. 30 yaşından itibaren ise bu oran düşmektedir (Demirbaş, 2020). Tortamış'ın 2008 yılında Yargıtayda temyiz aşamasında olan 8300 adet dava dosyası inceleyerek yaptığı araştırmaya göre ise %26 oran ile en çok cinayet işleyen yaş grubunun 18 ile 25 yaş aralığı olduğu görülürken ardından %22'lik oran ile 26 -30 yaş aralığı gelmektedir. En az cinayet işleyen yaş grubu ise %0,1'lik oran ile 71 yaş ve üstüdür. Mc Knight ve arkadaşlarının 100 cinayet vakası üzerine yaptıkları araştırmaya göre ise failin yaş aralığının en yoğun olduğu dönem 30 ile 35 yaşları arasındadır (İçli, 2013).

Faillerin hukuki durumunu değerlendirecek olursak çalışmamızda faillerin 47'si (72,3) yakalanmıştır. 9 (%13,8) 'u faili meçhul olarak kalırken, 5 (%7,7) ' i teslim olmuştur. 2 tanesi (%3,1) ise cinayeti işledikten sonra intihar etmiştir. Diğer 2 tanesi (%3,1) ise hala aranmaktadır. 2015 yılı Türkiye'de işlenen cinayetler değerlendirildiğinde işlenen cinayetlerin %94'ü aydınlatılırken, %6'sı faili meçhul kalmıştır (Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü,2016). Amerikan Birleşik Devletleri'nde ise 1960 yılında işlenen cinayetlerin %90'ı aydınlatılırken, 2007 yılında bu oran %61'e düşmüştür (Bele & Lewis, 2009).

Çalışmamızda işlenen cinayetlerdeki mağdurun cinsiyeti ile mağdur ve fail arasında yakınlık bakımından anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Erkek mağdurlar daha çok arkadaşları (%35,8) ve tanıdıkları (%35,8) tarafından öldürülürken, eşleri tarafından hiç öldürülmemişlerdir. Kadın mağdurlar ise en çok %58'lik oranla eşleri tarafından öldürülürken yabancı ya da tanıdık tarafından öldürülen kadın cinayeti vakasına hiç rastlanmamıştır. 2021 yılında İngiltere'de yapılan araştırmada ise kadınlar daha çok sevgili, eski sevgili ya da bir aile üyesi tarafından öldürülürken, erkekler ise daha çok arkadaş ya da tanıdık veya yabancı kişi tarafından öldürülmüşlerdir (Ulusal İstatistikler Ofisi, 2022). Saygılı ve Aliustaoğlu'nun (2009) çalışmaları incelendiğinde ise kadınların işlemiş oldukları cinayetlerin %66 sı birinci dereceden bir yakınına karşı işlenmiştir. 1992 yılında Kellerman ve Mercy'nin Amerika

Birleşik Devletleri'nde yaptığı çalışmaya göre ise kadın mağdurların %60'ı eş, başka bir aile üyesi veya tanıdıkları tarafından öldürülmüşlerdir. Erkekler de ise aynı nedenlerle öldürülme suç oranı %20'dir (Gönen, 2015).

Çalışmamızda cinayet işleme yöntemi ile cinayet mağdurunun cinsiyeti arasında ilişki bulunmuştur. Kadınlar da erkekler de en çok yöntem olarak ateşli silah kullanılarak öldürülürken, erkek mağdurlar da ikinci sırada en çok kullanılan yöntem kesici alettir. Kadın mağdurlar da ise en çok kullanılan ikinci yöntem boğma asfiksidir. Erkek mağdurlarda boğma asfiksine hiç rastlanmamıştır. Kadın mağdurlarda darp ve cisimle darp hiçbir zaman yöntem olarak kullanılmamıştır. İngiltere'de gerçekleşen 2021 yılına ait cinayet vakaları incelendiğinde ise en çok kullanılan yöntemin (%40) erkek mağdurlarda da kadın mağdurlarda da kesici alet olduğu görülmektedir. İkinci en çok kullanılan yöntemin ise vurmak ya da tekmelemek olduğu görülmektedir. Bu yöntemle öldürülen mağdurların %81'i erkek iken kadınların oranı ise %19'dur. Boğma asfiksi kullanılarak öldürülen kadınların oranı %10 iken, erkeklerin oranı ise %2'dir. Tüm cinayet kurbanlarının %6'sı ise ateşli silah kullanılarak öldürülmüştür (Ulusal İstatistikler Ofisi, 2022).

Çalışmamızda cinayet gerçekleştirilirken kullanılan yöntem ile maktulün yaşamını kaybettiği ölüm yeri arasında ilişki bulunmuştur. Ateşli silah kullanılarak öldürülen mağdurların %52'si olay yeri %48'i hastanede yaşamını kaybetmiştir. Kesici aletin yöntem olarak kullanıldığı vakalarda ise bütün mağdurların tamamı hastanede hayatını kaybetmiştir. Boğma asfiksi kullanılan yöntemde ise mağdurların %75'i olay yerinde hayatını kaybederken %25'i ise hastanede yaşamını kaybetmiştir. Boğma asfiksinde ortalama ölüm süresinin 5 ila 8 dakika arasında olduğu , ilk 5 dakikadan sonra oksijenin tam taşınmasının engellendiği durumlarda mağduru tıbben kurtarmanın mümkün olmadığı gerekçesine dayalı olarak boğma asfiksinde ölümlerin büyük çoğunun olay yerinde gerçekleştiğini düşünmekteyiz. Kesici alet yöntemi kullanılarak gerçekleşen cinayetlerin, tamamında mağdurun hastanede yaşamını kaybetme nedeninin ise kan kaybının gerçekleşmesinin bir zaman geçmesini gerektiren bir süreç olduğundan dolayı olduğunu düşünmekteyiz.

Çalışmamızda failin yaşı ile mağdurun yaşı arasında ilişki bulunmuştur. Fail ve mağdur yaş gruplarını karşılaştırdığımızda failin yaş grubu ve mağdurun yaş grubunun genel anlamda birbiriyle aynı olan ya da yakın olan gruplar olduğu görülmektedir. Bunun nedeninin ise işlenen cinayetlerde fail ile mağdur arasındaki yakınlık araştırmamızda erkeklerde en fazla arkadaş ve tanıdık kadınlarda ise eş olarak gerçekleşmesine bağlamaktayız. Arkadaş, tanıdık ve eş'in aynı yaş aralığında kişiler olmasının bize bu sonucu verdiğini düşünmekteyiz.

Araştırmamız sonucu 2019 yılında Çorum ilinde gerçekleşen cinayet vakalarında erkek mağdur sayısının Çorum ili erkek nüfusuna oranı 0,00004936 (milyonda 49), kadın mağdur sayısının kadın nüfusuna oranı 0,00000748 (milyonda 7)dir. 2020 yılında ise erkek mağdur sayısının erkek nüfusuna oranı 0,00005332 (milyonda 53), kadın mağdur sayısının kadın nüfusuna oranı 0,00001121(milyonda 11) şeklindedir. Son olarak 2021 yılında ise erkek

mağdur sayısının erkek nüfusuna oranı 0,00007269 (milyonda 72), kadın mağdur sayısının kadın nüfusuna oranı 0,00000379 (milyonda 3)dur. 2019 yılı toplam mağdur sayısını toplam nüfusa oranladığımız da ise 0,00002826 (milyonda 28) şeklindedir. 2020 yılında bu oran 0,00003207 (milyonda 32), 2021 yılında ise 0,000038 (milyonda 38) şeklindedir. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisinin 2017 yılında işlenen cinayetler ile ilgili verilerine bakacak olursak; 2017 yılında dünyada 100.000 nüfus başına ortalama olarak 6,1 oranında cinayet gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Bölgelere göre oranlara bakacak olursak Amerika'da bu oran 100 bin' de 17.2, Afrika'da 13.0, Asya'da 2.3, Avrupa'da 3.0 şeklindedir. Cinsiyetlere göre karşılaştırma yaptığımızda ise küresel çapta erkek mağdurların oranı 100 binde 9.9, kadın mağdurların oranı ise 100 binde 2.3 şeklindedir. Bölgelere göre ise erkek mağdurların oranı en çok Amerika bölgesinde 100 binde 31.2 oranındadır. Amerika bölgesinde kadın mağdurların oranı ise 100 binde 3.6 şeklindedir. Kadın mağdur oranının en çok olduğu bölge 100 binde 4.5 ile Afrika bölgesidir. Afrika bölgesinde erkek mağdurların oranı ise 100 binde 21.5 dir (Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, 2019)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çorum ilinde 19 Nisan 2018 ve 3 Temmuz 2022 tarihleri arasında kamuoyuna yansıyan cinayet vakalarını incelediğimiz çalışmamız sonucunda aşağıda verilen dikkat çekici sonuçlara ulaşılmıştır.

Çorum ilinde mağdur sayısının Çorum ili nüfusuna oranı, küresel çapta mağdur sayısının Dünya nüfusuna oranına göre düşüktür.

Cinayet mağdurlarını çok büyük bir oranının (%81,5) cinsiyeti erkektir.

Mağdurların en yoğun olduğu yaş grubu aralığı 10 ile 29 yaş aralığı (%36,9) grubudur. Cinayet vakalarının büyük bir kısmı (%76,9) ateşli silah kullanılarak işlenmiştir.

Husumetli olunan biri tarafından işlenen cinayet, en çok işlenen (%30,8) cinayet nedenidir. En çok cinayet işlenen olay yeri %29,2'lik oranla ev içi ve %27,7'lik oranla iş yeridir.

Mağdurlar en fazla arkadaş (%32,3) ya da tanıdıkları (%29,2) tarafından öldürülmüşlerdir. Cinayet faillerinin en yoğun olduğu yaş grubu %40 oran ile 30 ile 44 yaş aralığıdır.

Faillerin büyük bir kısmı (%72,3) yakalanmıştır.

Erkek mağdurların hiçbiri eşleri tarafından öldürülmemişlerdir. Kadınlar ise en çok %58'lik oranla eşleri tarafından öldürülmüşlerdir.

Erkek mağdurların hiçbiri boğma asfiksi yöntemi ile öldürülmemişken, kadın mağdurlarda bu oran %33'tür. Kadın mağdurların hiçbiri darp ve cisimle darp yöntemi kullanarak öldürülmemişlerdir.

Kesici alet kullanılarak gerçekleşen vakaların hepsinde ölüm hastanede gerçekleşmiştir. Boğma asfiksi kullanılarak gerçekleşen vakaların ise çoğunluğunda (%75) mağdur olay yerinde yaşamını kaybetmiştir.

İşlenen cinayetler de failin yaşı ve mağdurun yaşının çoğunlukla aynı grup ya da yakın gruplar arasında olduğu saptanmıştır.

Gerçekleşen cinayet vakalarında mağdurun cinsiyetinin %81 oranında erkek olması ve erkek mağdurların hiçbiri eşleri tarafından öldürülmezken kadınların ise yüksek oranda eşleri tarafından öldürülmüş olması ataeril toplum düzenin değiştirilmesi ve bu konuda toplumu bilinçlendiren eğitsel ve öğretisel, pratik çalışmalar yapılması gerektiğini göstermektedir. Gerçekleşen cinayetlerin %76,9 oranında silah kullanılarak işlenmesi, kamuoyu tarafından silah kullanımına özendirilmemesi ve kişilerin silaha erişirken ve eriştikten sonrası için sıkı tedbirler ve denetimler getirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra toplumun, aile, iş ve arkadaş ilişkilerinin sağlıklı bir şekilde kurulabilmesi, güvenli ahlaki temellere dayandırılması, düzenli bir kültürün oluşturulması ve sürdürülebilir bir yaşam

koşullarının olması için çalışmalar yapılması gerekmektedir. Yine kanunlarla birlikte kuralların caydırıcılık özelliğinin etkili bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Son olarak kesici aletler ile gerçekleşen cinayet vakalarında mağdurun ölüm yeri değerlendirildiğinde tamamının hastanede gerçekleşmesi nedeniyle acil müdahalenin ve hastane koşullarının mağdurların ölüm oranlarını azaltılmasında önemli bir rolü olduğu söylenebilmekte ve sağlık hizmetlerinin daha da iyileştirilmesi önerilmektedir.

Elde ettiğimiz verilerimizin sonuçlarına göre Çorum ilinde cinayet prevalansının Dünya ortalamasının altında olduğu, erkeklerin kadınlara göre daha fazla cinayet işlediği ve daha fazla cinayete maruz kaldığı görülmüştür. Cinayet verilerinin analiz edilmesi ile risk durumlarının tespit edilerek önleyici tedbirler alınabileceği ayrıca adli merciler ile iş birliği yapılarak daha geniş veri elde edilebileceği kanaatindeyiz.

KAYNAKLAR

- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü. (2014). 2014 Yılı Birim Faaliyet Raporu. Erişim tarihi: 26 Nisan 2022. https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/20820191409332014_rapor.pdf
- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü. (2017). 2016 Yılı Birim Faaliyet Raporu. Erişim tarihi:25 Nisan 2022. https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/20820191410332016_faliyet_raporu.pdf
- Albrecht, H. ve Sheehy, F. (2013). Ne için ölüyoruz?. *Küresel Hastalık Yüğü Çalışması*, 380 (9859), 80-97.
- Amerika Birleşik Devletleri Adalet Bakanlığı. (2016). Kadına Yönelik Şiddet. *Kadına Yönelik Şiddet Dairesi*. Erişim tarihi: 22 Temmuz 2022 <https://www.justice.gov/ovw>
- Ataseven, C. (2006). *Suçta Etki Eden Sosyal Faktörler* (Yüksek Lisans Tezi), Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Avcı, M. Ve Yerdelen, E. (2015). Karar İncelemesi–Garantörsel İhmali Suçta İhmali Ve İcrai Davranış Ayrımı. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 19(1), 163-190.
- Bazı Kadınları Öldürmeye Motive Eden Şey (2009). *ABC News*. Erişim tarihi: 10 Haziran 2022 . <https://abcnews.go.com/US/story?id=7326555>
- Beale, L. (2009). Bugünlerde Neden Daha Az Cinayet Davası Çözüldü. *Pacific Standard*. Erişim tarihi: 18 Haziran 2022. <https://psmag.com/news/fewer-murder-cases-get-solved-3695>
- Bear, A. (1893). *Antropolojik ilişkide suçlu*. Leipzig.
- Birleşmiş Milletler Uyuşturu ve Suç Ofisi. (2011) . *Birleşmiş Milletler Uyuşturu ve Suç Ofisinin 2011 Yılı Raporu*. Erişim tarihi: 19 Haziran 2022. https://www.unodc.org/documents/congress/background-information/Crime_Statistics/Global_Study_on_Homicide_2011.pdf
- Birleşmiş Milletler Uyuşturu ve Suç Ofisi (2019). *Birleşmiş Milletler Uyuşturu ve Suç Ofisinin 2019 Yılı Raporu'*. Erişim tarihi: 1 Haziran 2022. <https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/global-study-on-homicide.html>
- Birleşmiş Milletler Uyuşturu ve Suç Ofisi (2021). *Birleşmiş Milletler Uyuşturu ve Suç Ofisinin 2021 Yılı Raporu*. Erişim tarihi: 14 Haziran 2022. https://www.unodc.org/documents/congress/background-information/Crime_Statistics/Global_Study_on_Homicide_2021.pdf
- Blackstone, W. (1765). *Blackstone'un İngiltere Kanunları Üzerine Yorumları* . Avalon Projesi, Yale Hukuk Fakültesi. Erişim tarihi: 20 Temmuz 2022. https://avalon.law.yale.edu/18th_century/blackstone_bk4ch14.asp
- Brenner, F. (1953). Dürtüsel Cinayet ve Derece Cihazı, *Fordham Hukuk İncelemesi*. 22(3). Erişim tarihi: 15 Temmuz 2022. <https://stringfixer.com/tr/Murder>.
- Canter,D. (2011). *Suç Psikolojisi*, (Ed. Dönmez, A., Çoklar-Başer, I.,Güler,M.) Ankara.

Centel,N., Zafer,H. ve Çakmut,Ö. (2007). *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar*, Beta Yayınevi, İstanbul. Cinayet. (1998). *Yirminci Yüzyıl Atlası*. Erişim tarihi: 22 Temmuz 2022.

<http://users.erols.com/mwhite28/index.htm>

Cinayet . (2009). Cornell Üniversitesi Hukuk Fakültesi. Erişim tarihi: 22 Temmuz 2022. <https://www.law.cornell.edu/wex/murder>

Cinayet. (2009). Türk Dil Kurumu. Erişim tarihi: 18 Mayıs 2022. <https://sozluk.gov.tr/>

Csiernik, R. (ed.). (2014). *İşyerinde Sağlık: Sorunlar ve Yanıtlar* . *Kahverengi Ayı Basın*. s. 19. ISBN 978-1551305714

Çakır, A., (2015). *Öldürme Suçu İşlemiş Kadın Ve Erkek Hükümlülerde Suç Motivasyonu Ve Suça Etki Eden Faktörler* , (Doktora Tezi), İstanbul: Sosyal Bilimler Anabilim Dalı.

Çoltu A ve Durak D. (1992). Adli Otopsi Yaptırılmış 141 Ateşli Silah Yaralanmasına Bağlı Ölüm Olgusunun Retrospektif İncelenmesi. *Adli Tıp Dergisi*, 8(1-4), 49-51.

Danwitz, V. Ve Stephan,K. (2004). Examens- Repetitroum Kriminologie , Heidelberg *Kriminalistik Nedir?*. Erişim tarihi: 11 Haziran 2022 . <https://adlibilimler.net/2016/12/kriminalistik-nedir/>

Demirbaş, T. (2020). *Kriminoloj* (7.Baskı). Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Di Maio DJ ve Di Maio VJM. (1993). *Forensic Pathology*. CRC Press, Boca Raton - Ann Arbor ,(ss. 1-41). London – Tokyo.

Dönmezler, S. (1994). *Sosyoloji* (6.Baskı), İstanbul.

Dressler, J. (2001). *Ceza Hukukunu Anlamak* (3. baskı). Lexis. ISBN 978-0-8205-5027-5 Eisenberg, U. (2005). *Kriminologie* (6.Baskı). München.

Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığı. (1999). *1997-1998 Asayiş Olayları Değerlendirmesi*, Ankara.

Erkek, M. S. (t.y). Osmanlı Mardin'inde Cinayet Vakaları ve Cinayet Soruşturmaları Hakkında Bir Değerlendirme. *Belleten*, 77(279), 637-652.

Exner, F. (1949). *Kriminologie* (3.Baskı). Berlin-Göttingen.

Gedik, Ç. Ö. ve Kurt, S.K. XIX. Yüzyilin İkinci Yarısında Kasten Cinayet Vakaları: Taşköprü Kazası Örneği. *Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* , (7), 107-128.

Geerds R., *Kriminalistik*(1980), Verlag f. polizeil. Fachschrifttum,Almanya. ISBN-10 : 3801600467 ISBN-13 : 978-3801600464

Gertig, B. ve Schaedlich,R. (1995). *Lehrbuch für kriminalisten,Die allgemeinen Verfahren und Arbeitsmethoden der kriminalistik*, Berlin.

Goppinger, H. (1980). *Kriminologie* (4.Baskı). München.

Gök Ş. (1983). *Adli Tıp* (5. Baskı). Filiz Kitabevi, İstanbul, 1-3.

- Güzelyürek-Çelik, P. (2014). *Habil ile Kabil Mitinin Victor Hugo ve Leconte de Lisle'in Yapıtlarına Yansımaları ve Türkçe'ye Çevirileri*, 4(2), 141-150.
- Hafizoğulları ,Z. ve Ketizmen, M. (2008) "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Hayata Karşı Suçlar", *Ankara Barosu Dergisi*, 1, 100-110.
- Hakeri , H. (2013), *Ceza Hukuku Genel hükümler*, (16. Baskı). Adalet Yayınevi, Ankara.
- Harris, A.R ., Stephen H. T., Gene A. F. ve David J. H.(2002). Cinayet Ve Tıp: 1960-1999 Suçlu Saldırımın Ölümüllüğü. *Cinayet Çalışmaları* . 6(2), 128-166. doi : 10.1177 / 1088767902006002003 .
- Hentig, H. (1963). *Das Verbrechen Bd I, Der Kriminelle Mensch Im Kraeftepiel Von Zeit Und Raum*, Berlin.).
- Holguin, j. (2002). Bir Dakikada Bir Cinayet , *CBS Haberleri*. Erişim tarihi: 15 Temmuz 2022 <https://www.cbsnews.com/news/a-murder-a-minute/>.
- Houck, M. M.,(2007).*History Forensic Science Modern Methods of Solving Crime*,Praeger,London,1-33.
- İçli, T.G. (2013). *Kriminoloji* (8.Baskı Ankara)
- İstanbul Emniyeti Asayiş Şube Müdürlüğü.(2022). Erişim tarihi: 1 Ağustos 2022 <https://www.akittv.com.tr/amp/gundem/haber/106294-istanbulda-cinayet-raporu-duyuruldu-ogunler-ve-saatler-tehlikeli>
- Kaiser, G. (1997). *Kriminologie* (10.baskı). Heidelberg.
- Kaygisiz, M. ve Sever, H. (2010) *Cinayetlerin Şifresi*. Adalet Yayınevi, Ankara.
- Keskin, Ü. (2009). *5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Yer Alan Kasten Öldürme Ve Kasten Yaralama Suçları*, (Yüksek Lisans Tezi) ,Kütahya.
- Kızılkoyun F. (2016). *İşte Türkiye'nin Cinayet İstatistiği* . Erişim tarihi: 9 temmuz 2022 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/iste-turkiyenin-cinayet-istatistigi-40044671>
- Koca, M. ve Üzülmöz, İ. (2019). *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*. Seçkin Yayınları, Ankara.
- Koç, S. ve Biçer, Ü. (2009). Adli Tıbbın Tarihsel Gelişimi, Türkiye'deki Yapılanması ve Sorunları. *Adli Tıp Özel Sayısı*, 22, 01-11
- Koç, S. Ve Can, M. (2009). Ölüm Kavramı ve Ölü Muayenesi, *Adli Tıp Özel Sayısı*, 22, 11-20.
- Koca, M. ve Üzülmöz, İ. (2013). *Ceza Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Seçkin Yayınları,
- Korff, D., *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz Kitap*, (1. Baskı), İnsan Hakları El Kitapları No:8, Avrupa Konseyi Yayınları, Belçika.
- Koyuncu H. (2019). BM raporu: Dünya genelinde cinayetler, savaşıardan beş kat daha fazla can aldı. Erişim Tarihi: 3 Haziran 2022. <https://tr.euronews.com/2019/07/11/bm-raporu-dunya-genelinde-cinayetler-savaslardan-bes-kat-daha-fazla-can-aldi>
- Latin Amerika Dünyanın Cinayet Başkentidir. (2018) . *Wall Street Dergisi* . Erişim tarihi: 22 Temmuz

2022. <https://www.wsj.com/articles/400-murders-a-day-the-crisis-of-latin-america-1537455390>
- Ley Organica (2015). Erişim tarihi: 20 Temmuz 2022. <https://stringfixer.com/tr/Murder>.
- McCrery, N. ,*Ölüler Sık Saklamaz*. (2015). Adli Bilimler Tarihi, (2.Baskı). İstanbul.
- Meran, N. (2004), *Türk Ceza Kanunu*, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Metropolitan Polis Kurumu (2007) . *Londra'daki Silahlara, Çetelere ve Bıçaklara MPS Tepkisi* . Erişim tarihi: 13 Haziran 2022. <http://policeauthority.org/metropolitan/committees/x-cop/2007/070503/05/index.html>
- Minnesota *İkinci Derece Cinayet*. (2018). Erişim tarihi: 15 Temmuz 2022 <https://www.findlaw.com/state/minnesota-law/minnesota-first-degree-murder.html>
- Murder (2017). Erişim tarihi: 15 Temmuz 2022. <https://stringfixer.com/tr/Murder>
- Number of homicide cases recorded in Germany from 2000 to 2020. (2022). Erişim tarihi: 15 Temmuz 2022 <https://www.statista.com/statistics/1101322/murder-victims-number-germany/>
- Number of reported homicide and non-negligent homicide cases in the United States from 1990 to 2020. (2021). Erişim tarihi: 5 Ağustos 2022 <https://www.statista.com/statistics/191134/reported-murder-and-nonnegligent-manslaughter-cases-in-the-us-since-1990/>
- Number of homicide offenders in the United States by age in 2020. (2021). Erişim tarihi: 5 Ağustos 2022. <https://www.statista.com/statistics/251884/murder-offenders-in-the-us-by-age/>
- Açıkgöz, A.; Açıkgöz, N.; Oral, G. ve Hanci, H. (2004). Seri Cinayet Failleri, *Adli Psikiyatri Dergisi*, 1(2), 5-7.
- Number of homicide victims by age in the United States in 2020. (2021).Erişim tarihi: 5 Ağustos 2022 <https://www.statista.com/statistics/251878/murder-victims-in-the-us-by-age/>
- Nüfus .(t.y). Erişim tarihi: 30 Ağustos 2022 <https://www.nufusu.com/il/corum-nufusu>
- Okur, V. (1972), *Psiko-Sosyal İnceleme ve Deneme "Neden Öldürüyorlar"*, İstanbul: Eskin Matbaası.
- Önceden tasarlama. (2017). Erişim tarihi: 15 Temmuz 2022. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/designing>
- Özbek, V.Ö. (2008). Yeni Türk Ceza Kanununun Anlamı TCK İzmir Şerhi, Cilt 2, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Pettler,L.G. (2014). *Forensic Science The Encyclopedia of Criminology and Criminal Justice* ,Inc,USA,1-7.
- San Francisco Eyalet Üniversitesi. (2002). "*DSÖ: Yılda 1,6 milyon insan şiddet sonucu ölüyor*". Erişim tarihi: 11 Haziran 2022. <https://stringfixer.com/tr/Murder>
- Sao Paulo, Brezilya'da cinayet oranları ile ekonomik göstergeler arasındaki ilişki. (2000) . *Pan Amerikan Halk Sağlığı Dergisi*. Erişim tarihi: 6 Nisan 2022. <https://stringfixer.com/tr/Murder>
- Schneider,H. J. (1993), *Einführung In Die Kriminologie* (3 Auflage) .Berlin- New York

Schwind. H.D. (1998). *Kriminologie, Eine Praxisorientiert Einführung Mit Beispielen* (9.Auflage). Heidelberg.

Shihab, A. (2020). *Öldürme Sebepleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Aksaray.

Soysal Z, Eke M. (1999). Dünyada Adli Tıbbın Tarihçesi ve Gelişimi/Gök Ş. Adli Tıbbın Türkiye'de Geçirdiği Tarihi Evreler, *Adli Tıp Cilt I*. (Ed. Soysal,Z., Çakalır,C.), İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul, 1-44.

Sözer, A. ve Balcıoğlu E. (ed.). (2016), *Kriminoloji*. Nobel Yayınları, Ankara.

Stoltzfus, A. (2019). "Crossfire: Kürtaj yasadışı olmalı". *Daily American*. Erişim tarihi: 23 Temmuz 2022 <https://stringfixer.com/tr/Murder>

Şartlı Tahliye ve Şartlı Tahliyede Kurbanlarla İlgili Umut Verici Uygulamalar .(2013) . *Suç Mağdurları Bürosu* . ABD Adalet Bakanlığı. Erişim tarihi: 10 Mayıs 2022. <https://nicic.gov/promising-victim-related-practices-probation-and-parole-fact-sheet-series>

Tanrıvere, U. (2017). "Adli Bilimler ve Suç Bilimi Bağlımlarında Mekân: Olay Yeri ve Suç Yeri". Zengin, E. vd. (Ed.). *Mekân: Toplum Bilim, Mimarlık ve Yazın Bilimde Mekân Araştırmaları*. Ankara

Taştan, C., ve Yıldız, K. A. (2018). Dünyada ve Türkiye'de kadın cinayetleri 2016-2017- 2018 verileri ve analizler. Polis Akademisi Yayınları: Ankara Tekvin. (1941). Erişim tarihi: 1 Mayıs 2022. <http://tekvin-kitabi.blogspot.com/2016/06/bap-4.html?m=0>

Tezcan, D. ve Erdem, M. R, ve Önok, M.R. (2008), *Teorik Ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, (6.Baskı). Seçkin Yayınları, Ankara.

Tezcan, D. ve Erdem, M., R., (2002), *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, (2. Baskı). Barış Yayınları, İzmir.

Tezcan, D., Erdem, M. R., ve Önok, R. M. (2021). *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku* (19.Baskı). Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Toroslu, N., (2008), *Ceza Hukuku Özel Kısım*, Savaş Yayınevi, (3.Baskı). Ankara.

Tortamış, B. (2010). *Kasten Öldürme Olaylarında Suçlu Profili*, (Yüksek Lisans Tezi) Ankara: T.C. Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Adli Bilimler Anabilim Dalı.

Tran, M. (2011). Çin ve ABD en iyi ceza verenler arasında ancak ölüm cezası düşüştü. Gardiyan . Londra. Erişim tarihi: 23 Temmuz 2022 <https://stringfixer.com/tr/Murder>

Tuğ, Aysım; Doğan, Yeşim; Hancı, Hamit (2002). "Kriminalistik Kriminoloji Değildir" (PDF). *Ankara Barosu Dergisi*, 2, 175-181.

Türkiye İstatistik Kurumu. (2015). 2014 Yılı Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri. Erişim tarihi: 15 Haziran 2022. <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=adalet-ve-secim-110&dil=1>

Türkiye İstatistik Kurumu. (2020). 2019 Yılı Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri. Erişim tarihi: 15 Haziran 2022. <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=adalet-ve-secim-110&dil=1>

Ulusal İstatistik Ofisi. (2022). İngiltere ve Galler'de Cinayet. Erişim tarihi: 5 Ağustos 2022. <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/crimeandjustice/articles/homicideinenglandandwales/yearendingmarch2021#variations-in-homicide-victimisation-by-personal-characteristics>

Umut Vakfı. (2016). *İşte Türkiye'nin Şiddet Haritası*. Erişim tarihi 1 Ağustos 2022. <http://blog.umut.org.tr/iste-turkiyenin-siddet-cinayet-haritasi.html>

Ülgen,C. (Ed.). (2021). *T.C Anayasası*, (23.Baskı). Beta Yayınevi, İstanbul.

Ülgen,C. (Ed.). (2021). *Türk Ceza Kanunu*, (23.Baskı). Beta Yayınevi, İstanbul.

Yıldız A. (t.y). *Hamile bir kadını öldürmek çifte cinayet mi?* . Erişim tarihi: 22 Temmuz 2022. <https://stringfixer.com/tr/Murder>

Yıldız, G. (1908). *Mapusane Osmanlı Hapishanelerinin Kuruluş Serüveni (1839-1908)*, İstanbul.

Yıldız, İ. (2020). Kur'ân'da Kardeş Şiddeti: Hâbil-Kâbil ve Hz. Yûsuf Kıssalarına Psikolojik Bir Bakış, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* , ISSN: 2528-9861 e-ISSN: 2528-987X

Yücel F. (1997). *Çeşitli Av Tüfeği Ve Fişekleri İle Yapılan Atışlarda Hedefte Görülen Namlu Ürün Artıklarına Göre Atış Mesafesinin Belirlenmesi (Uzmanlık Tezi)*. Cumhuriyet Üniversitesi, Adli Tıp Anabilim Dalı.

Yücel, M.T. (2005). Ateşli Silahlarla Mücadelede Teorik Yaklaşımlar, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*.

